

1829

D v e r s i g t

over

de af Amtmændene afgivne Rapporter

angaaende

Norges oeconomiske Tilstand m. m.

ved Udgangen af Aaret

1829.

Følgende en Kongelig naadigst Resolution af 11te October 1825, ved hvilken det blev paalagt samtlige Amtmænd at indgive Rapporter angaaende de dem an betroede Districters Tilstand i Almindelighed, og i Særdeleshed med Hensyn til Jordbrug, Fædrift, Skov- og Bergværksdrift, Fiskerie, Huus- og Kunstflid, Handel og Søfart, samt øvrige Næringshysler, fremlagde den Norske Regjering, efter Finants- Handels- og Sold- Departementets foregaaende Indstilling, under 28de October 1828 underdanigst for Hans Majestæt de da fra Amtmændene indkomne Rapporter for Aaret 1827, ledsaget af en kort Oversigt over samme, samt af endeel dertil hørende statistiske Tabeller.

Da Hans Majestæt imidlertid, ved under 10de September 1827 naadigst at resolve, at ovenmeldte Rapporter regelmæssigen hvert femte Aar skulle afgives og forelægges Høistfamme, endvidere behage naadigst at befale, at de først afgivende Rapporter, foruden de i den naadigste Resolution af 11te October 1825 befalede Dplysninger, tillige skulde indeholde Dpgave over hvad der i de sidstforløbne 10 Aar i det Bæsentlige var blevet foretaget til Handelens og Industriens Fremme, tilligemed statistiske Dplysninger om Antallet af de i ethvert District værende Vand- og Veirmøller, Dampmaskiner, Heste, Creature, Keensdyr m. m., med speciel Angivelse om hvorvidt disse vare anvendte i Manufactur- eller Fabrik anlæg, og endelig forsaavidt Agerdyrkningens Fremme angaaer, tillige Dpgave over hvormange Tønder Land eller Maal Jord der i de sidste 10 Aar vare blevne af Nytt optagne; og denne naadigste Befaling ikke var eller kunde være iagttaget i Rapporterne for Aaret 1827, saa indkom Amtmændene med yderligere Rapporter, affluttede til Udgangen af Aaret 1829.

Disse Rapporter bleve under 19de August 1831 underdanigst forelagte Hans Majestæt, og ledsagedes, i Lighed med hvad der fandt Sted med Hensyn til Rapporterne for 1827, af følgende Oversigt og deri paaberaabte Tabeller.

A. Landdistricterne vedkommende.

Hvad Jordbruget, og i Særdeleshed Kornavlingen angaaer, da antages Agershuus og Smaalehnenes Amter at kunne i almindelig gode Aar for største Deel brødføde sig. De have, især det sidstnævnte Amt, i Almindelighed taget, frugtbare Egne, og ere i det sidste Decennium gaaede mærkelig fremad i Agriculturen. Ager og Folloug, Rakkestad, samt enkelte Districter af de øvrige Fogderier, afgive endog i taalelig gode Aar en ikke ubetydelig Deel Kornvarer til Salg.

Under Hedemarkens Amt er med Hensyn til Kornavlén især at mærke Hedemarkens Fogderie, hvilket District allerede for lang Tid tilbage producerede en betydelig Deel Korn til Salg. Agerbruget staaer der overhovedet paa et temmelig høit Standpunkt, og uagtet de lave Kornpriser, som for endeel Aar tilbage fandt Sted, for en Tid lammede Bondens Iver for Agerdyrkingen, er denne dog atter, især efterat den sidste Lovgivning om Brændeviinsbrændén emanerede, i Tiltagende. I den øvrige Deel af Hedemarkens Amt, hvor forhen Skovdrift var Hovednæring, og hvor desuden en mindre frugtbar Jordbund, tildeels ogsaa et strængere Klima lægge Hindringer iveien for et flø-

rerende Agerbrug, trænger man vel til at kjøbe Korn; men denne Trang aftager dog Aar for Aar, alt efter som Indvaanerne ved Trælasthandelens Forsald ledes til at indsee, at Jordbruget er den sikreste Næringsgreen.

I Christians Amt er Kornavlen af megen Betydning; især giver den i Districterne Hadeland og Toten endog i mindre gode Aar et anseeligt Overskud til Salg. Districterne Lom, Bardal og Slidre kunne afhænde Kornvarer i gode Aar, og ellers brødføde sig. Den øvrige Deel af Amtsdistrictet maa derimod, især i flettere Kornaar, kjøbe endeel Korn, men dog betydelig mindre nu end forhen.

Ogsaa i Budskeruds Amt er Agerbruget, i det Hele taget, gaaet mærkelig fremad i det sidste Decennium, fornemmelig paa Ringeriget, hvor en forbedret Jordbrugsmethode tildeels er paabegyndt. Den Deel af Amtsdistrictet, der især tiltrænger at kjøbe Korn, er Nummedalen i Nummedals og Sandsværd's Fogderie, der har en for Agerdyrking mindre heldig Belysning.

I Sarlsberg og Laurvig's Amt har Agerbruget vel i den senere Tid gjort ikke ubetydelige Fremskridt, hvortil den Kundskab om et rigtigt Jordbrug, som Agerdyrkningsseminariet paa Semb i Sarlsberg udbreder, væsentlig har bidraget, ligesom ogsaa Sognepræsten til Tjølling, Provst Stephansen, har virket betydelig til Jordbrugets Fremme i sin Egn. Men dette uagtet, og endskjøndt begunstiget af Klima og Jordbund, staaer dog Amtsdistrictets Jordbrug, i det Hele taget, paa et maadeligt Trin. Ramnæs og Baale i Sarlsberg's Fogderie, og Sandeherved og Tjølling i Laurvig's, ere de eneste Præstegjelde i Amtet, der antages at producere Korn nok til eget Behov. Alle de øvrige trænge til at kjøbe. I Laurvig's Fogderie hindres Jordbrugets Fremgang tildeels derved, at henvendte Dele af Districtets Jordsmænd drives af Bygelmænd, der som saadanne mangle Eiendomsmandens Kraft og Interesse for Gaardenes Opdyrking og Forbedring. Smidletid er det dog at haabe, at Amtsdistrictet med Tiden vil komme til at producere det til Districtets Behov fornødne Korn.

I Bradsberg's Amt er Agerbruget ligeledes gaaet fremad i den senere Tid, og det vil sandsynligen vedblivende forbedre sig, efterhaanden som Erfaring mere og mere overtøyer Bonden om, at Jorddyrkingen er den Næringsgreen, som af alle er mindst underkastet Conjunctionernes Indflydelse og Foranderlighed. Det aarlige Behov af Korntilførsel fra Udlandet aftager kjendeligen, uagtet Districtets Folkemængde er i betydelig Tilvæxt og en ikke ringe Qvantitet Korn medgaaer til Brændeviinsbrænden.

I Nedens og Raabygdelaugets Amt, der, saavidt sammes vigtigste Deel, Nedens Fogderie angaaer, med Hensyn til Klima og Jordbund synes at være fordelagtigt for Agerbruget, er dette dog i det Hele taget i en middelmaadig Tilstand, og Afgrøden er langt fra tilstrækkelig til at brødføde Districtet. Da man imidlertid i den senere Tid, paa Grund af Søfartens og Skovdriftens ringe Udbytte, viser Agerbruget mere Opmærksomhed end forhen, saa er det antageligt, at det ogsaa her skrider fremad.

I Lister og Mandals Amt have i de senere Aar adskillige Egne baade udvidet og forbedret Jordbruget, og det drives, især i Lister Fogderie, med Lyst og Svær. Men dette uagtet staaer det dog meget tilbage. Naar undtages Listerlandet, der i frugtbare Aar endog har Korn til Salg, trænge alle de øvrige Egne af Amtsdistrictet i større og mindre Grad til at kjøbe. En mindre heldig Formuesforfatning hos Jordbrugerne, Fælledsskabet, og fremfor Alt, en mager og stenig Jordbund lægge betydelige Hindringer iveien for Agerbrugets Opkomst i dette District.

I Stavanger Amt er vel deels ligeledes en stenig Jordbund, deels Almuens Beskæftigelse med Fiskerie til megen Hinder for Jordbrugets Fremgang; dog har den paabegyndte Udskiftning af Fælledsskab virket velgjørende til Gaardenes bedre Dykning, og

det forventes, at Afhændelsen til privat Eiendom af det i Districtet værende beneficerede og Staten tilhørende Jordegods vil virke til samme Maal. Ogsaa forventes gavnlige Følger af den Underviisning om rigtigt Jorbrug, som Almuen for Fremtiden vil kunne erholde af nogle fra Districtet ved Agerdyrknings-Seminariet i Sarlsberg oplærte Personer.

I Søndre- og Nordre-Bergenshuus Amter hindres Jorbrugets Opkomst meget ved Almuens Forkjærlighed for gammel Skik og Brug, og ved dens Fordom mod alt Nyt. Tildeels fattes det maaske derhos Bonden paa Afgang til at erholde indlysende Underretning om Fortrinligheden af de som Forbedringer foreslagne nye Jorbrugsmethoder, vel og paa Evne til at anskaffe hensigtsmæssigere Jorbdyrkningsredskaber end de fra Arildstid benyttede. Der gives i begge Amter kun eet Præstegjeld, nemlig Hafsloe i Nordre-Bergenshuus, som kan brødføde sig. Alligevel er ogsaa i disse Amter Agerdyrkningen gaaet fremad i det sidste Decennium, i det ringeste i samme Forhold som Befolkningen, og det er at haabe, at den fremdeles vil nærme sig en større Fuldkommenhed. Især forventer man sig gavnlige Følger af flere isinefaldende Exempler paa Nytten af Udfkiftning af Fælledsskab, i hvilken Henseende Sognepræsten til Evindvig, Provst Dahls Bestræbelser fortjene at bemærkes.

I Romsdals Amt trænger Jorbruget vel til Forbedring; men drives dog, naar undtages ved Havkanten hvor Fiskerie er Hovednæring, i det hele taget temmelig vel efter den i Landet almindelige Dyrkningsmaade. Nordmørs og Romsdals Fogderier antages at kunne i almindelig gode Aar paa det Nærmeste brødføde sig, og i Søndmørs Fogderie formenes det ogsaa at ville komme dertil, især hvis Fiskerierne flog feil nogle Aar efter hinanden, saa at Jorbdyrkningen tilvandt sig mere fortjent Opmærksomhed.

I Søndre- og Nordre-Trondhjems Amter gaaer Agerbruget, i Almindelighed taget, jevnt fremad, og om end Almuens Forkjærlighed for gamle Sædvaner ogsaa her lægger nogen Hindring iveien, saa synes dog enkelte lysende Exempler at ville efterhaanden fremkalde den Tid, da det førstnævnte Amt i et nogentunde godt Aar vil kunde brødføde sig. I det sidstnævnte Amt er det allerede nu blot enkelte, især af Hjeldegne, som behøve Korntilførsel; de øvrige Egne have for en stor Deel endog Korn til Salg.

I Nordlands og Finmarkens Amter vil Agerbruget, i Almindelighed taget, paa Grund af disse Districters haarde Klima, neppe nogenfinde blive andet end Vinæring, og det saameget mindre som Almuen, selv i de Districter hvor Kornavl maaske kunde drives med nogen Fordeel, i Almindelighed foretrækker at søge Næring paa Havet. Smidlertid mangler det dog ikke aldeles paa Interesse for Agerbrugets Opkomst, især i enkelte Egne af Nordlands Amt og i Senjen og Tromsøe Fogderie.

Dyrkningen af Poteter gaaer overalt i Riget fremad med stærke Skridt. Selv i Rigets nordligste Egne, Vest- og Østfinmarken, er dermed gjort heldige Forsøg. Af denne, saavel til Føde som til Brændeviinsbrænden nyttige Rodfrugt, avles der nu almindeligviis i de fleste Amtsdistricter ei alene det Fornødne til Almuens Behov, men og til Stædernes Forsyning. Anvendelsen af Poteter til Brændeviinsbrænden antages i fleerdobbel Henseende at afgive oeconomicke Fordele; thi medens Drankens Afbenyttelse bidrager til et større Dvæghold, og derved indirecte leder til en forøget Kornproduction, frembyder Affætningen af Brændevinet Landmanden en Binding, der er saameget sikkrere, som Søgning af denne Varefort under alle indtræffende Conjuncturer med Visshed kan paaregnes.

Dyrkningen af Erter, Linn, Hamp, Humle og Haugevæxter synes, i det Hele taget, neppe at være af megen Betydning. Kun faa Districter angives deraf at producere tilstrækkeligt til eget Behov, og endda færre at have noget tilovers til Salg.

At erholde Oversigten over Agerbrugets Fremgang i de sidste 10 Aar indtil Udgangen af Aaret 1829 concentreret i en Opgave over hvormange Tønder Land eller Maal Jord der i bemeldte Tid er i alt bleven af Nytt optagen, har for de fleste Amtsdistricters Bedkommende været forbunden med megen Vanskelighed, og vil, fornemmelig hvad Fjeldegnene betræffer, neppe lade sig gjøre med nogenlunde Nøiagtighed. Sees der imidlertid hen til, at bemeldte af Nytt optagne Jord er, saaledes som vedlagte Tabel No. 1 udviser, for Agershuus Stift og Bradsbergs Amts Andeel af Christiansands Stift, for Mandals Fogderie, samt for Nordre-Bergenhuus, Romsdals og Nordre-Trondhjems Amter anslaaet til omtrent 24,657 Tønder Land, saa kan der maaskee være nogen Rimelighed i at anslaae det i ovenmeldte Tidsrum over hele Riget optagne Areal med et rundt Tal til i det mindste omtrent 1 Kvadratmiil eller 32,000 Tønder Land, hver Tønde Land beregnet til 4 Maal Jord eller 10,000 □ Alen.

Vedfølgende Tabeller No. 2 og 3 vise, hvilke Qvartiteter Kornvarer og Erter der i Aarene 1828 og 1829 ere indførte fra Udlandet til Norge, Nordland og Finmarken undtagne, nemlig:

i 1828 . .	646,816 Tønder Kornvarer og	8,193 Tønder Erter;
i 1829 . .	609,411 — —	og 11,389 — — .

Efter den med Rapporterne for Aaret 1827 fulgte Oversigt, udgjorde i nysmeldte Aar Inførselen af disse Varesorter til samme Deel af Riget tilsammen henved 800,000 Tønder.

Indførselen fra Udlandet directe til Nordland og Finmarken udgjorde i 1828, efter vedlagte Tabel No. 4, . . 32,234 Tønder Kornvarer og 98 Tønder Erter.

Endskjøndt Fædriften neppe i de fleste Dele af Riget vises tilbørlig Opmærksomhed, affaster dog denne Næringsgreen gode Fordele i flere Egne. Slettest synes den at drives i Hedemarkens Fogderie, i Farsberg og Laurvigs Amt, i Nedre-Tellemarkens Fogderie, og i den største Deel af Christiansands Stifts Kystland, hvilke Districter tildeels lide under Mangel paa tilstrækkelige Græsgange. Dog antages det, at selv disse Districter paa det Nærmeste producere det Fornødne til eget Behov, saavel af Slagt som af andre Dvægaavlens Producter. I Fjeldegnene gives derimod i større og mindre Grad Overskud til Salg. Meest synes Fædriften at give af sig i Christians og i Nordre-Bergenhuus Amter, i det der især fra disse Districter aarligen udgaae betydelige Drifter til Forhandling.

I Agershuus og Smaalehneues Amter, hvor man, fornemmelig hvad sidstnævnte Amt betræffer, i 1826, paa Grund af dette Aars mislige Høhøst, maatte nedfætte Creaturholdet, for endeel endog til det Halve, er dette igjen, som Følge af 3de paa hinanden fulgte temmelig gode Aar, paa det Nærmeste bleven forøget til det almindelige Antal.

I den største Deel af Bergens og Trondhjems Stifter har Fædriften hidtil ikke givet det af sig som den kunde, fordi Bonden i Almindelighed har holdt et større Antal Creature end han har havt Udgang til at kunne forsvartlig vinterføde; dog have enkelte Districter i den senere Tid begyndt at indsee det Feilagtige i denne Fremgangsmaade, og at rette paa den, og det er at vente, at de øvrige med Tiden ville følge Exemplet.

I en stor Deel af Finmarkens Amt er Fædriften den Næringsgreen, der væsentligen bidrager til Indvaanernes Subsistence. Isærdeleshed er Neensdyrholdet af megen Vigtighed for Vest- og Ostfinmarkens Fogderier. Af Faar har Amtsdistrictet tildeels en god Race, der idet Mindste for endeel antages at nedstamme fra en Blanding af engelske og spanske Faarearter.

Jøvrigt bestræber man sig, hvad Faareavlens i Særbeleshed angaaer, i Almindelighed overalt i Riget for at holde saamange Faar som fornødent gjøres med Hensyn til Almuens Behov af Uld. Racernes Forbedring tages der derimod, naar undtages i enkelte Districter, f. Ex. i Nysylke Fogderie, kun lidet Hensyn til.

Hesteavlens synes man at lægge sig temmelig efter i Hedemarkens Fogderie, hvorfra Salg deraf skeer til Christiania og Sverige; samt i Bergens Stift, især i Søndmørs Fogderie, hvis Heste søges endog fra England; og endelig i Nordre-Trondhjems Amt, hvorfra en ikke ubetydelig Deel afhændes. Fra Christians og Stavanger Amter afhændes ogsaa en Deel, dog ere de fra det sidstnævnte Amt smaa og af en maadelig Race.

Antallet paa Creature er, som vedlagte Tabel No. 5 udviser, opgivet saaledes:	
Heste, i Agershuus og Christiansands Stifter, Stavanger Amt undtagen; i Nordre-Bergenuuus, Romsdals, Nordre-Trondhjems og Finmarkens Amter; i Strinde og Sælboe samt Orke- og Guldals Fogderier af Søndre-Trondhjems Amt, samt i Saltens og Helgelands Fogderier af Nordlands Amt	91,661 Stykker
Stort Dvæg, i samme Districter	485,732 —
Smaat Dvæg, i samme Districter, med Undtagelse af Agershuus, Smaalehnenes og Nordre-Bergenuuus Amter, samt Strinde og Sælboe Fogderie	726,343 —
Sviin, i Christians, Jarlsberg og Laurvig samt Bradsbergs Amter, og i Saltens og Helgelands Fogderier af Nordlands Amt	15,203 —
Keensdyr, i Nordre-Trondhjems og Finmarkens Amter, samt i Saltens og Helgelands Fogderier	88,668 —

Af Heste anvendes hiit og her et ubetydeligt Antal til Maskineriers Drift, saasom ved Lærskemaskiner (der fornemmelig ere komne i Brug i Hedemarkens Amt) ved Teglbænderier, ved Maltmøller og deslige.

Anvendelsen af Oxer til Arbejdsdrift er høist ubetydelig.

Vedlagte Tabeller No. 6 og 7 vise Indførselen til Norge, Nordland og Finmarken undtagne, af Fedevarer i Aarene 1828 og 1829, nemlig:

i 1828	2,356 Skippund Fless, Kjøb og Smør,
i 1829	2,782 — do. do.

§ 1827 udgjorde Indførselen af disse Vareforter til samme Deel af Riget noget over 3,000 Skippund.

Indførselen fra Udlandet directe til Nordland og Finmarken udgjorde i Aaret 1828, efter vedlagte Tabel No. 8 kun 59 Skippund.

Skovbruget er, forsaavidt der sees hen til sammes Tilstand som afgivende et Product for Udfibning, paa Grund af høi Løb og lave Priser i Udlandet, langt fra ikke af den Betydning, som det var i Fortiden, da det udgjorde især de østlige Egnes vigtigste Næringsgreen. I Norges fortrinligste Skovegne, nemlig Soløer og Dubalens samt Østerdalens Fogderier i Hedemarkens Amt, er Trælastproductionen for Tiden endog forbunden med Tab i den Grad, at Producenterne neppe erholde Driftsomkostningerne erstattede; og overalt i Riget gaaer Trælasthandelen mere og mere tilbage, ei alene til Skade for Skoveierne, men ogsaa for Skovegnenes Almuer i Almindelighed, som derved tabe den Fordeel Skovproducternes Transport gav af sig.

Mæst skadelig synes imidlertid de lave Priser paa Trælasten at virke i de Skovegne, der ligge Udfibningsstederne nogenlunde nær; thi medens man i det egentlige Op-

land, paa Grund af Fremdriftens Længde og deraf flydende Kjøstbarhed, nødes til at lade Skovene være i Fæd, og at søge Udkomme ved Agerbrugets Udvidelse og Forbedring, hugger man her Skovene ned for Føde, for trods de lave Priser alligevel deraf at udbringe det i Fortiden sædvanlige eller til Indkjøb af Korn m. m. fornødne Beløb. Saaledes aftage Skovene i Jarlsberg og Laurvigs Amt, i Nedens og Raabygdelaugets Amt, i Mandals Fogderie, vel og for endeel i Bradsbergs Amt, hvilke Districter alle have god Anledning til at blive af, især med den saakaldte Smaalast, alt mere og mere, til ubodelig Skade endog for de nuværende Gaardeiere, hvis Eiendomme derved aarlig tabe i Værdie, uden at noget tilstrækkeligt eller varigt Bederlag derfor er oppebaaret.

I Rigets vestligere og nordlige Egne har Trælastudskibningen neppe nogensinde været anset som nogen væsentlig Næringsgreen.

Under No. 9 og 10 vedlægges tvende Tabeller over Udførselen af Trælast i Aarene 1828 og 1829, hvorefter er udført:

i 1828	193,691½	Trælastklæst,
i 1829	185,341	do.

I 1827 beløb Udførselen til 202,828½ Trælastklæst.

Med Hensyn til Skovenes Tilstrækkelighed til Landets eget Behov, da er Nordlands og Finmarkens Amter de Districter, som i saa Henseende ere mindst fordeelagtigen udstyrede. Det førstnævnte Amt erholder for en stor Deel sit Bygningstømmer fra Nabo-districtet Nordre-Trondhjems Amt; og hvad Finmarkens Amt angaaer, da er det vel saa, at der inden Amtets Grændser gives endog nogle ret gode Skove, men da flere af disse ere saaledes beliggende, at de ei kunne komme Beboerne i Almindelighed til synderlig Nytte, blive de øvrige noget vel haardt medtagne, i hvilken Henseende dog, forsaavidt Statens Skove angaaer, de fornødne Foranstaltninger deels allerede ere, deels ville blive truffne. Ypperlige Torvesfjær synes imidlertid for endeel at betrygge de skovløse Egne saavel i Nordland som Finmarken for Brændemangel.

For øvrigt gives der vel hist og her i Riget enkelte mindre Districter, saasom Visterlandet, Sedderen, enkelte Dele af Christians Amt, m. fl. St. der mangle Skov; men foruden at disse Districter i Almindelighed have let Udgang til fra Naboegnene at faae deres Trang afhjulpen, gives der tildeels ogsaa her tilstrækkelige Torvesfjær at tye til.

Bergværksdrift foregaaer i Agerhuus Amt ved tvende Jernværker, Bærum og Hakkedals, hvilke antages at bære sig taalelig; i Smaalehnenes Amt ved Møsse Jernværk, der afkaster nogen Fordeel for Omegnen ved Kulleverancer, og formenes at drives med Held. Hedemarkens Amt har Dudalens Jernværk, og Foldalens eller Frederiksgaves Kobberværk der drives under Nøraas Værk. I Christians Amt drives en Kobbermalmgrube, hvis Product dog tilgodegjøres udenfor Districtet. Budskeruds Amt har, foruden Sølvværket der drives for Statens Regning, 2de Jernværker, nemlig Kongsbergs og Hæsfels, af hvilke det første drives i Forening med Gidsfos Værk i Jarlsberg. Endvidere gives i Budskeruds Amt Modums Blaafarveværk, samt et lidet Vitriolværk, hvilket Gidsfos Drift dog er høist ubetydelig. Jarlsberg og Laurvigs Amt har 2de Jernværker, nemlig Gidsfos med Konnerud, og Frihøe, der ansees for det betydeligste Jernværk i Riget. I Bradsbergs Amt er Bolvigs, Fossum og Holdens Jernværker, samt Dmdals Kobberværk. Med disse Jernværkers Drift gaaer det omtrent som i forrige Tider, men de i Udlandet gjældende Priser paa Producterne ere kun ringe, hvorfor Hjemmarkedet ansees for det fordeelagtigste. Holden Værk har dog i den senere Tid indskrænket Productionen noget og drives nu paa Forlag. Den Udsigt der for nogle Aar tilbage var til at Driften

af Dmdals Kobberværk vilde lønne sig, synes at være forsvunden. Af særdeles Bigtighed med Hensyn til Bergværksdriften er Nedens Fogderie i Nedens og Raabygdelaugets Amt, fornemmelig i Betragtning af den Rigdom af Jernmalm som der findes, og hvoraf saavel Districtets egne, som de fleste øvrige Jernværker forsynes. Amtet har 3 Jernværker, nemlig Egeland's, Froland's og Næs's. Det sidste er det betydeligste, og dets Producter, af hvilke Støbegods'et udmærker sig ved Fiinhed og smukke Former, finde god Uffætning i Udlan- det. I Lister og Mandals, Stavanger, Søndre- og Nordre-Bergenhuus, samt Romsdals Amter gives ingen Bergværksdrift. Søndre-Trondhjems Amt har Mostadmarkens Jern- værk, samt Koraas, og Løkkens eller Meldals Kobberværker, hvilke Værker, saavel som Nordre-Trondhjems Amts eneste Bergværk, Sælboe Kobberværk, antages at drives til For- deel saavel for Ejerne, som for Districterne i Almindelighed. Nordlands Amt er vel ikke blottet for Malmanviisninger, men Skovmangel gjør Udsigten til Bergværksdrift i dette District meget vanskelig. Fra et af Amtets Præstegjelde skal endeel temmelig riigholdig Jernmalm henføres til, og tilgodegjøres ved Mostadmarkens Værk. Finmarkens Amt har Raaffjordens Kobberværk, og dette Værk, som i de første Aar efter dets Optragelse i 1826, ikke dreves med synderligt Held, synes nu at gaae noget fremad. Det drives udelukkende med Steenkul, og Malmen udføres i usmeltet Tilstand.

Medlagte Tabeller No. 11 og 12 vise, at af Rigets Kobberværker have de Ti- endesvarende, nemlig Foldalens, Koraas, Løkkens og Sælboe Værker produceret:

i 1828	1,953	Skippund	Gahrkobber
i 1829	2,179	—	do.

og at 14 af de i Drift værende 15 Jernværker have produceret:

i 1828	28,297	Skippund	Rujern,
	10,122	—	Støbegods,
	22,081	—	Stangjern,
	185	—	Fiinmidjern;
i 1829	30,191	Skippund	Rujern,
	8,802	—	Støbegods,
	24,674	—	Stangjern,
	157	—	Fiinmidjern.

Fremdeles vise nysmeldte Tabeller at Raaffjordens Kobberværk, hvor Smeltning ikke har fundet Sted, har ydet Interessenterne:

i 1828	1,293	Skippund	Kobbermalm,
i 1829	4,425	—	do.

I Aaret 1827 udgjorde Productet af de ovennævnte 4 Kobberværker omtrent:
2,200 Skippund Gahrkobber;

og af de 14 Jernværker omtrent:

26,000	Skippund	Rujern,
9,400	—	Støbegods,
20,800	—	Stangjern,
120	—	Fiinmidjern.

I Forbindelse med Forestaaende fremlægges under No. 13 og 14 tvende Tabel- ler over Udførselen af Kobber og Jern i Aarene 1828 og 1829, hvorefter denne har udgjort:

i 1828	2,163	Skippund	Gahrkobber,
	34	—	valtfet Kobber,
	16,479	—	Jern i Stænger og Støbegods

	140 Skippund Spiger eller Søm,
	1,772,000 Stykker Smaaspiger;
i 1829	1,890 Skippund Gahrkobber,
	14 — valstet Kobber,
	19,954 — Jern i Stænger og Støbegods,
	161 — Spiger eller Søm,
	1,569,200 Stykker Smaaspiger.

§ Aaret 1827 udgjorde Udførselen omtrent:

	2,200 Skippund Gahrkobber,
	17,400 — Jern i Stænger og Støbegods,

foruden Spiger eller Søm.

Fiskerierne bestaae hovedsagelig i Torskfiskeriet, der fornæmmelig drives om Høsten og Vinteren; Seisfiskeriet, der finder Sted om Sommeren, og Sildefiskeriet, der i Almindelighed indfalder i Begyndelsen af Aaret og vedvarer til ud paa Foraaret.

De tvende førstnævnte Fiskerier ere især af Bigtighed i Nordlands og Finmarkens Amter, hvor de ei alene for en stor Deel udgjøre Indvaanernes vigtigste, paa flere Steder endog eneste Næringsvei; men endog afgive en saare betydelig Deel for Handel og Udførsel fra adskillige af Rigets øvrige Egne. For begge Amter vare de i 1829 taalelige, for enkelte Districter endog heldige, og om de end for enkelte Districters Bedkommende stode med Hensyn til Dvantitet og Dvalitet tilbage for nogle af de foregaaende Aars Fiskerier, saa opveiedes dette dog derved, at man i 1829 erholdt høiere Priser for Productet.

Sildefiskeriet drives med meest Fordeel i Bergens Stift, i Stavanger Amt, og i de senere Aar ogsaa i Vister Fogderie, i hvilke Districter det afgiver det vigtigste Udførselsproduct.

Ogsaa i Søndre- og Nordre-Trondhjems Amter, samt i Trondhjems Stifts Andeel af Romsdals Amt er Fiskerierne en vigtig Næringsgreen, skjøndt de her, paa langt nær, ikke affaste det Dvantum for Handelen som i forrige Tider.

§ det Hele taget, drives samtlige Fiskerier i de ovenmeldte Districter med Iver og Indsigt; i de Egne der have Anledning til Agerdyrkning maasse endog med større Iver end man kunde ønske, naar der sees hen til, at derved lades af Sigte den sikkrere Fordeel, som en mere ubeelt Dmsorg for Jordbrugets Forbedring kunde medføre.

§ Agershuus og Christiansands Stifter, med Undtagelse efter det Foranførte af Stavanger Amt og Vister Fogderie, ere Havfiskerierne vel ikke uvigtige, men afgive dog, naar undtages noget Lar, der dog for største Delen fiskes i Elvene, i Almindelighed intet til Udfibning.

De egentlige Ferskvandsfiskerier synes overalt i Riget at drives blot til Indvaanernes eget Forbrug.

Hummerfangsten, der i de senere Aar drives langs Kysten fra den østlige Grændse af Færøbergs og Laurvigs Amt indtil i Romsdals Amt, vedbliver at give ret god Fordeel; dog vil man i det førstnævnte District have iagttaget at Hummerens Mængde og Størrelse begynder at tage af.

Tvende Tabeller herhos under No. 15 og 16, vise at Udførselen af Fiskevarer og Hummer fra Norge, Nordland og Finmarken undtagne, har udgjort:

i 1828	103,211 Skippund tør og røget Fisk,
	48,902 — Klipfisk,
	405,906 Lønder i Foustager nedsaltet Fisk,
	meest Sild,

	24,555	Lønder	Rogn,
	35,248	—	Tran,
	1,450,602	Stykker	Hummer;
i 1829	82,733	Skippund	tør og røget Fisk,
	53,148	—	Klipfisk,
	402,870	Lønder	i Foustager nedfaltet Fisk, meest Silb,
	17,448	—	Rogn,
	20,631	—	Tran,
	1,164,004	Stykker	Hummer.

I Aaret 1827 udgjorde Udførselen fra samme Deel af Riget omtrent:

	84,000	Skippund	tør og røget Fisk,
	36,000	—	Klipfisk,
	267,000	Lønder	Silb,
	19,000	—	Rogn,
	34,000	—	Tran,
	1,429,000	Stykker	Hummer.

Den directe Udførsel fra Nordland og Finmarken udgjorde i Aaret 1828 efter vedlagte Tabel No. 17:

	17,683	Skippund	tør og saltet Fisk,
	1,682	—	Klipfisk,
	444	Lønder	Fisk nedfaltet i Foustager,
	811	—	Rogn,
	8,484	—	Tran.

Det maa dog herhos bemærkes, at en ikke aldeles ubetydelig Deel af den fra Riget udførte Tran maa antages at være et Product af den Hvalros- og Robbefangst, som fra Kjøbstæderne i Finmarkens Amt foregaaer i Sishavet.

Huus- og Kunstfliden synes i Agerøshuus og Smaalehnes Amt at staae omtrent paa samme Punct, som for mangfoldige Aar tilbage. Det Fornødne til eget Behov af grove uldne og linnede Tøier tilvirker Almuen selv, men hvad deraf sælges, antages neppe at fortjene at komme i Betragtning.

I Hedemarkens Fogderie antages Huus- og Kunstfliden derimod at staae i det Mindste over det Middelmaadige. Foruden at der i Huusholdningerne forfærdiges af grove og fine uldne og linnede Tøier det Fornødne til dagligt Brug for begge Køn, er Districtet ret vel forsynet med allehaande haandværkskyndige Personer, ligesom man tillige forstaaer sig paa at anlægge og drive de simplere Fabrik anlæg, saasom Teglblænderier, Kalkbrænderier, Pottemagerier og deslige. Overhovedet udmærke Hedemarkingerne sig ved Vindfibelighed, streng Orden og Deconomie i deres Sykler. I den øvrige Deel af Hedemarkens Amt staaer derimod Huusfliden paa et lavere Trin. Med Nød og neppe tilvirker man i Soløer og Dubalen saameget af de grovere Tøier som behøves til dagligt Forbrug, og ikkun Enkelte besidde saamegen Hændighed, at de kunne forarbejde de nødvendige Gaardsredskaber; og ihvorvel det maa ske kan antages, at Østerdalingerne have bragt det noget videre, saa er dog Forskjellen ei af Betydning.

Christians Amts Almue producerer grove uldne Tøier samt Lærreder af forskellig Bonitet, og Districtet har ingen Mangel paa fornødne Haandværkere.

I Budskeruds Fogderie tilvirker Almuen, med endeel Undtagelser, det fornødne Bad-

mel til Beflødning; ligesom ogsaa Ringerigerne tilvirke omtrent hvad de behøve af Udent og Linned. I den øvrige Deel af Budskeruds Amt er Huusflidsproductionen derimod mindre tilstrækkelig til Almuens Behov.

I Karlsberg og Laurvigs Amt strækker Huusfliden sig i Almindelighed kun til egen Forsyning med det Allernødvendigste til Beflødning, medens Kunstfliden, forsaavidt Bondestanden angaaer, saa godt som alene bestaaer i Driften af nogle Teglblænderier.

I Bradsbergs Amt er i Særdeleshed Kunstfliden ubetydelig, hvorimod de senere Aars Pengeangel synes at have foranlediget, at Almuen hyder Huusfliden nogen mere Opmærksomhed end som forhen var Tilfældet.

I Nedens og Raabygdelaugets samt Lister og Mandals Amter indskrænker Huusfliden sig i Almindelighed til Tilvirkning af de simpleste Fornødenheder til Almuens Beflødning, samt til Forfærdigelse af Fiske- og Gaardsredskaber, og af Bondens høist simple Bohave. Med Hensyn til Kunstfliden drives der, i Særdeleshed i Nedens Fogderie, noget paa Keeslagerie, Garverie, Teglblænderie, og paa Bygning af Skibe og Baade. I Raabygdelauget forarbejdes endel Stueuhre og Sadler.

Stavanger Amts Almue tilvirker af uldne Varer saameget som til eget Behov er fornødent, og desuden et ikke ubetydeligt Quantum Udstrømper og andre strikkede Sager til Salg udenfor Districtet. Smidlertid er dog Alt af det grovere Slags.

I Søndre-Bergenshuus Amt forfærdiges næsten i ethvert Huus hvad Familien behøver af grove Klæder og af Arbejdsredskaber. Enkelte forarbejde endog noget til Salg. I nogle Bygder drives ogsaa Sagte- og Baadebygning, der afgiver en ikke ringe Indtægt.

I Nordre-Bergenshuus og Romsdals Amter frembringer Huusfliden ligeledes det Fornødne til eget Brug af grovere Løier og af Gaardsredskab. Det sidste er dog, især i det førstnævnte Amt, i Almindelighed slet forarbejdet. Almuen i Nordre-Bergenshuus Amt fortjener tillige endel med Baade- og Sagtebygning, og med Forfærdigelse af Kurvmagerarbejde og allehaande Trækar. I Nordfjord gives et Par Mænd, der, uden at have nydt Underviisning, forfærdige gode Uhre; og i Surendal i Romsdals Amt forarbejdes Kufferter, for hvilke Videnskaberens Selskab i Trondhjem i den senere Tid flere Gange har givet Præmie. I sidstnævnte District virkes en temmelig Deel Lærred til Salg endog udenfor Amtet; ogsaa har man der, saavel som i Indre-Sogn i Nordre-Bergenshuus Amt begyndt at tilvirke Dreieiler.

I Søndre-Trondhjems Amt er Huus- og Kunstfliden i det Mindste ikke gaaet tilbage i de senere Aar. Af Uhr- og Instrumentmagere, af Mæsfingarbejdere, Signetstikkere og deslige gives blandt Bønderne nogle, der ere udmærkede; fremdeles driver man ogsaa her paa Baade- og Sagtebygning.

I Nordre-Trondhjems Amt fortjener Almuen i Overhaldens Præstegjeld Berømmelse, da en Mængde Lærreder og Stoffer, samt Badmel der virkes til Salg endog udenfor Amtsdistrictet. Vin- og Tærskemaskiner begynder man at lægge sig efter, og er derhos oplagt til at arbejde godt i Træ. Overalt, naar undtages de Bygder, hvor Dvindekjønnen, paa Grund af Mændenes idelige Syssel paa Havet, maa overtage disses vanlige Andeel i Gaardsarbejdet, frembringer Amtsdistrictets Huusflid i det Hele taget det Fornødne til eget Forbrug, og mere eller mindre til Salg.

I Nordlands Amt bygges endel Baade og Sagter, og saavel her, som i Senjen og Tromsøe samt Vestfinmarkens Fogderier, der i de senere Aar ere gaaede betydelig fremad med Hensyn til Huusflid, forfærdiger Almuen for største Delen selv sine Arbejdsredskaber og grovere Klædningsstykker. Vestfinmarkingerne virke endog noget til Salg. Ogsaa i Ostfinmarkens Fogderie er Huusfliden i den senere Tid gaaet ei ubetydelig fremad.

Til yderligere Oplysning med Hensyn til Landdistricternes Kunstflid vedlægges

herhos under No. 18 en Label, som viser at der ved 1829 Aars Udgang gives, foruden Bergværkerne, følgende Industrieanlæg:

34 Brændeviinsbrænderier,	1 Saltrafinaderie,
8 Glasværker,	2 Salpeterværker,
1 Isenframfabrik,	3,364 Saugbrug,
42 Kalkbrænderier,	7 Spigerværker,
3 Kobbervæltseværker,	1 Spillekortfabrik,
4 Krudtmøller,	1 Staaltraadfabrik,
2 Læderfabriker,	81 Stampemøller,
3 Oliemøller,	2 Strømpe- og Hueværrier,
6 Papiirfabriker,	2 Sæbefynderier,
8 Pottemagerier,	158 Teglblænderier,
15 Kæbslagerier,	5 Beirmøller,
1 Saltværk,	1 Boiturfabrik,
	1 Vitriol- og Brunrødtværk,

i alt 3,753 Anlæg,

af hvilke dog nogle ikke vare i Drift.

I Henseende til det lidet Antal Brændeviinsbrænderier maa erindres, at i Landdistricterne drives denne Industriegreen for største Deel uden egne dertil opførte Anlæg.

I øvrigt ere Districterne tilstrækkeligen forsynede med de til Kornformaling fornødne Vandmøller; men da disse i Almindelighed ere høist simple, og for det meste blot bestaae i saakaldte Bække- eller Flomqværne, saa er det af de fleste Amtmænd anseet mindre vigtigt at optage dem iblandt Industrieanlæggene.

Af andre Landboenæringer end de nu gjennemgaaede, antages følgende at burde paapeges:

Tagten, der stedse har været drevet med Lyst, især i Fjeldegnene, og hvis Udbytte ikke er ubetydeligt;

Ind- og Udlobning af Fartøier, hvilket udgjør mange Kystbeboeres vigtigste Pengefortjeneste;

Fragtfart paa Kysten med aabne Fartøier, især mellem Nordlandene og Trondhjems Amter, og i Indsøen Njøsen; men ogsaa langs Kysten i Agershuus og Christiansands Stifter;

Indsamling af Steenmos, der fornemmelig i Lister og Mandals Amt udfikses til England; og Salg af Graasteen, der langs Vestkysten søges af Hollænderne;

Dunsamlingen i de saakaldte Eggevær i Nordlandene fortjener og at lægges Mærke til, skøndt Udbyttet deraf ei længer skal være af den Betydning, som det var i Fortiden;

Indsamling af de forskjellige Sorter vildtvorende Bær og af Hasselnødder er i mange Districter en ei uvigtig Indtægtskilde;

Fremdeles drage flere af Rigets Egne ei liden Fordeel af Brydning og Forarbeidning af de forskjellige nyttige Steenarter, hvormed Landet er begavet.

Hvad Landdistricternes Tilstand i Almindelighed angaaer, da synes det at samme ved Udgangen af Aaret 1829 var mindst ønskelig i Agershuus Stift og i Bradsbergs Amts Andeel af Christiansands Stift. Saaledes fortælles i Agershuus

Amt, der dog havde høvt 3de paa hinanden følgende ret gode Aar, idelige, og efter Amtmandens Skjønne for en stor Deel grundede Klager over Mangel paa Evne til Skatternes Udredsel, og Udpantninger for disse vare hyppigere end nogenstunde. I Hedemarkens Amt, hvor forhen Velstand har hersket, var denne, paa Grund af de stedfundne lave Priser paa Districtets Uffætningsproducter, Korn, og fornemmelig Trælast, aftaget saaledes, at Almuen havde paadraget sig, foruden betydelig Gjæld til Banken, Statscasen og forskjellige Private, henimod 60,000 Spd. i Skatterestancer. I Særdeleshed var Tilstanden slet i Soløer og Dudalens Fogderie og i den sydlige Deel af Østerdalens Fogderie; det førstnævnte Fogderie skulde for sin Part omtrent de $\frac{2}{3}$ Dele af de ovenmeldte Skatterestancer. I Bradsbergs Amt havde de uheldige Conjunctioner for Trælasthandelen endog fremkaldt en almindelig Armod blandt Bondestanden.

I den øvrige Deel af Christiansands Stift var derimod Tilstanden bedre. Almuens Formuesforfatning var, i det Hele taget, og naar undtages Naabygdelaugets Fogderie hvor Fattigdom er almindelig, temmelig god, fornemmelig i Kystdistricterne, hvis Beboere endog for en Deel, i Særdeleshed i Stavanger Amt, kunde kaldes formuende.

Spad de øvrige Stifter angaaer, da synes det, at Tilstanden der, i det Hele taget, var bedre end man skulde vente, naar der sees hen til de betydelige Summer, som i disse Districter udgaae til Kornvarers og andre Fornødenheders Anskaffelse, og til det fælles Tryk, der fulgte af Pengevæsenets Forandring og Bankens Oprettelse. Med Nøjsomhed og med en høi Grad af Tarvelighed slog Bonden sig igjennem, udredte sit Skat og svarte hver Mand Sit. I Særdeleshed antages det, at Tilstanden blandt Romsdals Amts stræbsomme og vindskibelige Almue var i det Mindste ikke slettere end før Krigens Udbrud 1807; og i Nummedals Fogderie af Nordre-Trondhjems Amt, samt i Senjen og Tromsøe og Vestfinmarkens Fogderier, havde Tilstanden i de sidste Aar, fornemmelig ved heldigt Udbytte af Fiskerierne, ei ubetydelig forbedret sig. For Nordlands Amtsdistrict, særdeles hvad de nordligste Egne deraf betræffer, skildres vel Tilstanden i Almindelighed som meget maadelig; men om dette ikke muligen mere er relativ til de sydligere, end til hiin tarvelig vante Egnes Begreber om Velstand og Trang, torde maasse være et Spørgsmaal.

B. Byerne og Ladestederne vedkommende.

Christiania er i de senere Aar gaaet betydelig fremad med Hensyn til Folkemængden, uden at dog dette kan antages som Beviis paa nogen Tilvæxt i Velstanden, der tværtimod tør staae i omvendt Forhold, i det det forøgede Folketal for en stor Deel er en Følge af de mange Arbeidere, som ved flere større Bygningers Paabegyndelse for nogle Aar tilbage strømmede hid, og som senere for en ikke ubetydelig Deel ere faldne Byens Fattigvæsen til Byrde. Trælasthandelen, fordum Byens Rigdomskilde, vedbliver at affaafe mindre og mindre Fordeel, og synes paa meget faa Undtagelser nær, kun at foregaae for at afbetale den Gjæld, i hvilken Byens Kjøbmænd staae til Udlændingen. Byens øvrige Handel og Skibsfart antages derimod at staae omtrent paa samme Punct, som for flere Aar tilbage, maasse heller at være noget i Tiltagende end i Aftagende.

Spad Industri og Kunstfliden angaaer, da antages samme at være i Tiltagende. Papiir- Dli- og Sæbefabrikkerne gaae fremad, og Brændeviinsbrænderierne, som for nogle Aar tilbage producerede omtrent 1,100,000 Potter Brændeviin aarlig med et Forbrug af

omtrent 17,000 Tønder Rug og 14,000 Tønder Malt, antages fremdeles at frembringe omtrentlig det samme, men med et meget formindsket Kornforbrug, da Poteter mere end tilforn benyttes.

Tilførselen til Byen har tiltaget i de senere Aar, især med Hensyn til, at Landmandens Producter, som til Salg hidføres, synes at blive flere fra Aar til andet, baade i Forskjellighed og Qvantitet, og hvoraf man da kan forklare sig Hovedsagen til, at disse Producter, som for det Meste bestaae i Nødvendighedsvarer, snarere gaae ned end stige i Priis, uagtet Tilvæxten i Folkemængden synes at maatte føre til det Modsatte. Ogsaa Huusleien er i de senere Aar gaaet betydelig nedad.

Med Hensyn til Byens Bygningsvæsen og hvad dermed staaer i Forbindelse, da gaaer dette i enhver Henseende mærkelig fremad. Saaledes have i de senere Aar adskillige smukke og solide offentlige og private Bygninger reist sig til Byens Nytte og Forskjønnelse, ligesom der tillige er skredet jævnt fremad med Byens Brolægning. Penge-mangelen har imidlertid været og er fremdeles trykkende, og saalænge dette er Tilfældet, vil formeentlig meget blive liggende i Dvale, som ellers Tid og Omstændigheder kunne synes, i en Stad som Christiania, at gjøre Fordring paa.

Ladestederne Drøbak, Soon og Hølen antages ved Hjælp af Bjelkehandelen paa Holland, en Handel som forhen agtedes ringe, men som nu synes at afkaste større Fordeel end den almindelige Trælasthandel paa England, at gaae heller fremad end tilbage i Velstand.

Moss er derimod i de sidste 12 à 16 Aar gaaet særdeles meget tilbage i Velstand, uagtet Brændeviinsbrønderiet der fortrinlig florerer, og Byens Sauge nu som tilforn opskjære en betydelig Deel Trælast, hvilken dog maaske ogsaa derfra for en stor Deel kun udfikses for at dække Gjæld til Udlændingen. Røgtobakfabrikationen, som for endel Aar tilbage ikke var ubetydelig paa dette Sted, er meget i Uftagende. Stedet har ingen Bymarker, og vilde for en stor Deel savne Forsørgelsesmidler for de Fattige, hvis ikke Deres Majestæt ved saare betydelige Gaver havde væsentligen afhjulpet denne Mangel.

Frederikshald antages neppe paa lang Tid at kunne overvinde Følgerne af den Stedet i Aaret 1826 overgaaede Ildbrand, saameget mindre som Indvaanerne, imedens Assurancesummerne i Almindelighed ikke udgjorde det Halve af de afbrændte Huses Værdie, synes ligesom at have lagt an paa at overgaae hverandre i at opføre de ny Bygninger ei alene over Evne, men endog langt over den Priis, til hvilken Huse og Gaarde paa et Sted som Frederikshald kunne ansees afhændelige. Følgen heraf er, at de fleste Indvaaneres endelige Næst af Formue er bortbygget, og at saaledes den nødvendige Driftscapital til Næringernes fordeelagtige Fortsættelse mangler. Imidlertid maa det dog, efter Soldintraderne at dømme, antages, at Stedet har omtrent den samme Handel, som for nogle Aar tilbage, ligesom det ogsaa ansees utvivlsomt, at hvis Indvaanerne, det Foransførte uagtet, kunne overvinde den nærværende Krisis, vil Staden, hovedsagelig ved en forøget Communication med Naboriget, tiltage i Velstand.

Byen har isørigt betydelig Jordvei, og er derhos som Levested betragtet, en af de billigste i Riget.

Frederiksstad fristede vel ogsaa for faa Aar siden en Ildbrand, men ligesom denne imidlertid i og for sig, og relativ til Stedets Størrelse, ei var at sammenligne med Frederikshalds, saaledes blev den ogsaa i Almindelighed den Brandlidte mindre følelig derved, at Assurancesummerne temmelig svarede til Bygningernes Værdie. Stedets Handel, der aldeles dependerer af, hvorvidt de i Nærheden værende Saugbrug ere i Drift, ligger med disse vigtige Brug i Dvale, og dens Gjenoplivelse vil være afhængig

af, hvorvidt bemeldte Brug komme i saadanne Cieres Hænder, der have Formue og Indsigt til at udholde og overvinde de Vanskeligheder, som Trælasthandelen for nærværende Tid har at kæmpe imod.

Forøvrigt har Byen en Fordeel fremfor mange andre, i det den er i Besiddelse af ypperlige og vidtløftige Bymarker, der ikke alene for en stor Deel brødføde Stedet, men og afgive betydelige Resourcer til Bestridelse af Byens Commune-Udgifter. Et med betydeligt Gods funderet Hospital letter Trangen for Byens Fattige.

I Drammen er Handelen og Skibsfarten i de senere Aar gaaet tilbage, som Følge af de ufordeelagtige Conjunctioner for Handelen i Almindelighed og for Trælasthandelen i Særdeleshed; dog have endeel Fartøier i de sidste Aar været sysselsatte med Fragtfart paa østersøiske Havne. En af Byens Næringsgrene, nemlig Brændeviinsbrænderie, synes at være i Liltagende.

Bergstaden Kongsberg er, siden Sølvværkets Drift indskrænkedes, gaaet betydelig tilbage i Velstand, og aftager fremdeles, eftersom de øvrige derværende Anlæg ei kunne afgive Arbeidsfortjeneste nok i Forhold til Arbeidsclassens Talrigbed.

En Mellemandel med Trælast begyndtes for nogle Aar siden fra dette Sted, men denne er, som Følge af Trælasthandelens Stilling i det Hele, snarere af- end tiltaget.

Huusfliden strækker sig ikke vidt, maaske ikke engang til det nødvendigeste Forbrug. Byens Jordbrug, der ei bidrager uvigtigt til Indvaanernes Fornødenhed, afgav i 1829 en mindre fordeelagtig Kornhøst.

Holmestrand har et i Forhold til Byens Størrelse anseeligt Antal Fartøier, der dog for den største Deel gaae i Fragtfart. Fremdeles har Byen nogen Trælastudskibning og et Par Industrie-Anlæg, hvoriblandt et Brændeviinsbrænderie. Og ihvorvel disse Næringskilder ikke ere store, saa indbringe de dog saameget, at Byen ved Hjælp af samme og de mindre Næringsgrene, saasom Detailhandelen og Haandværksdriften, samt ved Indvaanernes Bindskibeligbed og Deconomie, godt kan bestaae, og det saameget mere som Holmestrand synes at være en af de Byer, der har vedligeholdt meest af den i bedre Tider erhvervede Formue.

Lønsberg er formedelt Uheld i Handel og Søfart, saasom ved adskillige Skibsforlis, hvoraf i 1829 to totale, og ved Stilstand i Arbeidsclassens Virksomhed, i den senere Tid geraadet i en maadelig Forfatning, der end mere forværres ved den almindelige Pengemangel, der foranlediger, at Debitorer maa see deres Eiendomme bortsolgte langt under sammes Værdie. I øvrigt udmærke denne Byes Indvaanere sig, i Almindelighed taget, ved Huuslid, samt ved et ordentligt og vindskibeligt Levnet, ligesom og de der have Jordeiendomme under Byens Jurisdiction, derpaa anvende fortrinligt og hensigtsmæssigt Arbeide.

Laurvig er ligeledes i den senere Tid gaaet tilbage i Velstand, hvortil Narfagen vel fornemmelig maa søges i de mislige Conjunctioner for Trælasthandel og Skibsfart, men dog maaske ogsaa for en Deel i den Omstændighed, at henved $\frac{2}{3}$ Dele af det omliggende Landdistrict, der udgjør Byens Oppland, ikke er Eiendomsods, men Bygsegods under det forhenværende Laurvigs Grevskab, hvilket Godes Beboere, som Følge af deres Stilling som Leilændinge, ere under det nu bestaaende Forhold almindeligviis i høist maadelig Formuesforfatning. Den Trælast som Byen endnu affætter, gaaer for største Delen til Holland i hollandske Fartøier.

Ladestederne Sandefjord og Aasgaardstrand synes at dele Skjæbne, det første med Laurvigs Bye, det sidste med Holmestrand.

Skien og Porsgrund, der, med underliggende Ladesteder Dsebakken, Langefund, Stathelle og Brevig, udgjøre Langefunds Tolddistrict, have et fordeelagtigt Oppland og en ypperlig Beliggenhed for betydelig Næringsrørelse. Dog er ogsaa der saavel Handel som Søfart i en mindre indbringende Tilstand end for nogle Aar tilbage. I Aaret 1829 er ikke blot ingen ny Skibe byggede, men 3de ere endog bortsolgte uden igjen at være bleve remplacerede ved andre. Fabrik og Haandværksdriften er ikke aldeles ringe og Huusflid og Vindskibelighed synes at være i Tiltagende.

Af Ladestederne er Brevig det betydeligste, og deler med Langefunds Ladested en ei ubetydelig passiv Handel med Hollænderne, som aarligen der indkjøbe flere Ladninger af den saakaldte Smaalast.

Kragerøe har ikke saa fordeelagtigt et Oppland som Skien og Porsgrund, men heller ikke saamange Handelsconcurrenter i Omegnen. Imidlertid gjelder dog hvad der ovenfor er anført om hine Steders Næringsfylde ogsaa i det Væsentlige om Kragerøes, maaske med det Tillæg, at dette Sted desuden har Anledning til aarlig med Fordeel at afhænde en temmelig Deel Smaalast til Hollænderne.

Arendals Søfart antages, da Byens Fartøier for det Meste have været i jevn Fart, at have staaet omtrent paa samme Trin igjennem de sidste 10 Aar. Handelen med Trælast, som er Byens vigtigste Export, fornemmelig til Frankrig og Holland, er vel ogsaa der mindre fordeelagtig end i Fortiden, men om derfor Formuesforfatningen er meget aftaget i det sidste Decennium, ansees vanskeligt at afgjøre, hvorimod det antages for vist, at Arendal hører til de mere formuende Byer i Riget. Byen har et fordeelagtigt Oppland, og et lidet byrdefuldt Fattigvæsen.

Østerrisøer staaer i enhver af de ovenberørte Henseender tilbage for Arendal. Dens Udførsel indskrænker sig for største Delen til den saakaldte Smaalast, der affættes til Hollændere og Danske, og tildeels hentes af Kjøberne.

Grimstad staaer med Hensyn til Næringsdriftens Tilstand omtrent paa samme Punct som for et halvt Snees Aar tilbage. Formuesforfatningen er middelmaadig og Byens Handel af liden Betydning. At Frolands Jernværk driver sin Handel igjennem Grimstad, forøger i Toldbøgerne Byens Indførsel og Udførsel, uden at dens Handel deraf kan bedømmes. Desuden hører ogsaa Ladestedet Lillesand under Grimstads Toldsted.

Af Ladestederne Lillesand og Evedestrand har det første en for Handel fordeelagtig Beliggenhed, medens det sidste fornemmelig har den Omstændighed, at Nærs Jernværks Handel falder derigjennem, at tilskrive den Virksomhed, der i samme finder Sted.

Christianstrand er i det seneste Decennium gaaet betydelig tilbage i Velstand. Grunden hertil maa ogsaa for dette Steds Bedkommende fornemmelig søges i de uheldige Conjunctioner for Trælasthandelen, samt i at Fragtfarten, ved den nutidige store Concurrence, er lidet lønnende. Desuden har Byen i den senere Tid tabt meget af den Fortjeneste, som den forhen havde af at bygge og reparere Fartøier, en Erhvervelsesgreen, der var af særdeles Vigtighed, fordi den udbredte Virksomhed og Fordeel ei alene blandt de Handelende, men tillige blandt Haandværkere, Høkere og Dagleiere. Af Byens Industrieanlæg antages Brændeviinsbrænderierne at være de fordeelagtigste.

Ladestedet Mandal har vel en fordeelagtig Handelsbeliggenhed og et ikke ubetydeligt Oppland, men dog er ogsaa der Handelen gaaet meget tilbage i de sidste 10 Aar, og mange Fartøier ere solgte fra Stedet.

Ladestedet Farhusund har i de senere Aar, formedelst det i disse indtrufne heldige Sildefiskerie i Nærheden, havt meget Liv i Handelen, der ellers fra dette Sted er høist ubetydelig.

I Ladestedet Flekkefjord, der ved Udgangen af Aaret 1829 allerede i 5 Aar havde høstet Fordeel af en heldig Sildefangst, er Velstanden forøget i en mærkelig Grad. Flere nye Skibe ere byggede i de senere Aar, og alle Stedets Fartøier ere i Fart for Indbyggernes egen Regning.

Stavanger er ligeledes, som Følge af Fiskeriernes Flor, gaaet betydelig fremad i Velstand i det sidste Decennium. Byen har i den senere Tid havt en aarlig Udførsel af 50 til 100,000 Tønder Silde, der er foregaaet i Stedets egne Fartøier, hvilke i Almindelighed ogsaa have hjembragt det til Fiskerierne fornødne Salt. Byens Fartøier bygges paa Stedet, og ere af en udmærket smuk og fordeelagtig Construction.

Ladestedet Egersund, hvis Handel og Søfart forhen har været ubetydelig, begynder ogsaa at tiltage, og flere næringsdrivende Borgere have i den senere Tid nedsat sig der.

Ladestedet Sogndal er derimod endnu at betragte som mindre betydeligt.

For Bergens Vedkommende er den befalede Rapport udebleven, uagtet Stiftamtmanden sammesteds flere Gange er bleven erindret om at indkomme med den.

Molde driver vel kun en indskrænket Handel, men er desuagtet maasse gaaet noget fremad i Velstand i de senere Aar, hvortil i saa Fald Sildefiskeriernes heldige Udfald fornemmelig maa have bidraget.

Christiansund vedbliver, uagtet de ufordeelagtige Handelsconjuncturer, at være noget i Tiltagende.

Ladestedet Kalesund, hvor iøvrigt endnu ingen formuende Handelsmand har etableret sig, gaaer ligeledes, skjøndt langsomt, fremad.

Saa vel i Molde og Christiansund, som i Kalesund er Huusfliden god, Kunstfliden derimod ubetydelig.

I Trondhjem antages Handelen og Søfarten at have i den senere Tid snarere medført Tab end Fordeel, hvorfor da ogsaa disse Næringsgrene synes at være i Aftagende. Byens Huus- og Kunstflid er ikke af Betydning, og vides ei at have gjort nogen Fremgang i det sidste Decennium; dog ansees det for uafgjort, hvorvidt desuagtet Trondhjem i saa Henseende staaer tilbage for Rigets øvrige Kjøbstæder.

Bodø, som paa Grund af dens affides Beliggenhed og ringe Oppland intet Indbydende har for den formuende Handelsmand, antages aldrig at kunne opnaae nogen Betydning som Kjøbstad. Activ Handel har Stedet ikke, men de Udfibninger, som hidtil ifølge Toldbøgerne have fundet Sted til Udlandet fra denne Bye, ere alle foregaaede for Bergenske Kjøbmænds Regning og i Bergenske Fartøier.

Tromsøe og Hammerfest ere begge gaaet mærkelig fremad i de sidste Aaringer. I Særdeleshed er det Tilfældet med Tromsøe, der endog i de sidste Par Aar har besøgt udenlandske Markeder med et Par Fartøier. I Hammerfest er Vareomsætningen meget betydelig i Forhold til Stedets Størrelse og de Handlendes Antal, dog gaae dette Steds Sø-Expeditioner med egne Fartøier i Almindelighed endnu ikke videre end høist til Spidsbergen og Bearnisland paa Hvalrosfangst og Dunsamling. Hvalrosfangsten var i 1829 særdeles heldig.

Varde er af saare liden Betydning, og har neppe gjort noget Fremfærdt i

i de sidste 2 à 3 Decennier. Og da denne Kjøbstads Stillestaaen i et Tidrum, i hvilket de øvrige Byer i Finmarkens Amt ere, som ovenmeldt, gaaet betydelig fremad, og i et District, der ikke savner Exportartikler, gjør det rimeligt, at Valget af Bardøe til Kjøbstædsanlæg for Distrikten var mindre heldigt, saa bliver nu, grundet paa de af den Finmarkske Commission opgivne Data, de fornødne Undersøgelser og Derveielser anstillede med Hensyn til et nyt Kjøbstædsanlæg i bemeldte District.

Kjøbstædsanlægget paa Lillehammer og Vignæs i Christians Amt, som begyndte sin Virksomhed i Slutningen af Aaret 1827 med en Folkemængde af omtrent 50 Personer, havde ved 1829 Aars Slutning omtrent 360 Indvaanere, af hvilke de i Mellemtiden Tilflyttede havde bebygget omtrent 40 nye Tomter.

Til yderligere Oplysning om Kjøbstædnæringernes Stilling vedlægges herhos følgende Tabeller, nemlig:

Under No. 19, Tabel over Antallet af næringsdrivende Borgere i Byerne og Ladestederne, hvoraf sees, at samme i 1829 udgjorde:

af Grosfeterere og Kjøbmand	1,713,
af Høfere, Kræmmere, Markfetentere, o. d. l.	1064,
af Haandværkere	2,953,
af Fabrikanter og Kunstnere	109,
af Skippere	1,198,
S Alt	7,037.

Ved Udgangen af Aaret 1827 var Antallet 6,915.

Under No. 20, Tabel over Handelsfartøiernes Antal og Drægtighed ved Udgangen af Aaret 1829, hvoraf sees, at der bemeldte Tid gaves i Riget:

1,964 Handelsfartøier, tilsammen drægtige 62,280½ Commercelæster, samt at der til deres Ekipering udfordredes 8,387 Mand, foruden Førerne.

Ved Udgangen af Aaret 1826 var Fartøiernes Antal 1,842, og deres Drægtighed 55,056 ½ Commercelæster.

Under No. 21, Tabel over hvormange af Rigets Handelsfartøier ved Udgangen af Aaret 1829, der hørte hjemme i Kjøb- og Ladestederne. Det sees deraf at disses Antal var

1,297, tilsammen drægtige 51,219½ Commercelæster.

Altsaa hjemmehørte i Landdistricterne:

667 Fartøier, tilsammen drægtige 11,061 Commercelæster.

Under No. 22 og 23, Tabeller over de ved Rigets Toldsteder, Nordlands og Finmarkens undtagne, fra og til udenrigske Steder expederede Fartøier i Aarene 1828 og 1829, hvoraf sees, at der er i

1828 inderpederet fra Udlandet:

3,585 norske Fartøier paa 130,407½ Commerce-Læster,

2,462 fremmede paa . . . 60,483½ —

er 6,047 Fartøier paa . . . 190,891 —

uderpederet til Udlandet:

3,629 norske Fartøier paa 131,722 —

2,482 fremmede paa . . . 62,713½ —

er 6,111 Fartøier paa . . . 194,435½ —

1829 inderpederet fra Udlandet:

3,485 norske Fartøier paa 126,108 $\frac{1}{2}$ Commerce-Læster,

2,167 fremmede paa . . 55,674 $\frac{1}{2}$ —

er 5,652 Fartøier paa . . 181,783 —

uderpederet til Udlandet:

3,473 norske Fartøier paa 128,274 $\frac{1}{2}$ —

2,179 fremmede paa . . 55,913 —

er 5,652 Fartøier paa . . 184,187 $\frac{1}{2}$ —

§ 1827 blev i bemeldte Deel af Riget:

inderpederet fra Udlandet:

3,229 norske Fartøier paa 120,734 —

2,184 fremmede paa . . 57,870 —

er 5,413 Fartøier paa . . 178,604 —

uderpederet til Udlandet:

3,327 norske Fartøier paa 112,733 —

2,192 fremmede paa . . 63,629 —

er 5,519 Fartøier paa . . 176,362 —

Under No. 24, Tabel over lignende Expeditioner ved Toldstederne i Nordland og Finmarken i Aaret 1828, hvorefter ved samme er

inderpederet fra Udlandet:

12 norske Fartøier paa 177 Commerce-Læster,

217 fremmede paa . 3,768 $\frac{1}{2}$ —

er 229 Fartøier paa . 3,945 $\frac{1}{2}$ —

uderpederet til Udlandet:

19 norske Fartøier paa 385 —

225 fremmede paa . 4,215 $\frac{1}{2}$ —

er 244 Fartøier paa . 4,600 $\frac{1}{2}$ —

Under No. 25, Tabel over Industrieanlæggene i Byerne og Ladestederne ved Udgangen af Aaret 1829, hvorefter disse bestode i:

138 Brændeviinsbrænderier,	41 Saugbrug,
1 Bomuldsmanufactur,	1 Seildugsfabrik,
1 Chromfarvefabrik,	1 Smaaspigerfabrik,
1 Hattfabrik,	2 Strømpevæverier,
2 Kardefabrikker,	2 Sukkerraffinaderier,
1 Klædefabrik,	1 Sæbesyderie,
24 Korn-Bandmøller,	5 Teglbænderier,
1 Krudtmølle,	80 Tobaksfabriker,
1 Ornamentfabrik,	1 Uld- og Linnedmanufactur,
4 Pottemagerier,	1 Waabenfabrik,
22 Rebslagerier,	5 Weirmøller,
	1 Voiturfabrik,

i alt 337 Anlæg,

af hvilke dog nogle ikke vare i Drift.

§ øvrigt vedkomme adskillige af de foran under Afdelingen for Landdistricterne fremlagte Tabeller ogsaa Næringsdrifterne i Byerne og Ladestederne, i hvilken Henseende

i Særdeleshed paapeges Tabellerne No. 9 og 10 over Trælastudfribningen, og Tabellerne No. 15, 16 og 17 over Udførselen af Fiskevarer og Hummer.

Dampmaskiner gaves ved 1829 Aars Udgang ei ved noget Anlæg i Riget.

Med Hensyn til hvad der i de sidste 10 Aar indtil 1829 Aars Udgang i det Bæsentlige er blevet foretaget til Næringsveienes Fremme, er paapeget følgende:

Love ere i dette Tidrum emanerede om Udfikstning af Fælledsflak i Jord- og Skovieendomme, samt om Brændeviinsbrænden, hvilke have i høi Grad virket til Gavn saavel for Landhuusholdningen i det Hele, som for Agerbrugets Fremgang i Særdeleshed.

En ny Veilov er udkommen, og har allerede viist gavnlige Følger for den indre Kørelse, i det der, siden den traadte Kraft, er til almindelig Nytte og Bequemmelighed fremstaaet mange deels nye deels forbedrede Veianlæg.

Af det i Aaret 1825 oprettede Agerdyrknings-Seminarium paa Gaarden Semb i Sarlsbergs Fogderie, spores allerede god Virkning i flere af Rigets øvrige Egne.

Flere nye Sædekornmagaziner ere oprettede i forskjellige af Rigets Districter. Med Hensyn hertil vedlægges herved en Tabel No. 26, hvorefter det antages, at der ved Udgangen af Aaret 1829 gaves i Riget:

206 Sædekornmagaziner, med et Kornquantum af noget over 73,000 Tønder.

Evende Dampfartøier ere anskaffede for Statens Regning, hvilke, om de end ikke medføre directe Pengefordele, dog foranledige en gavnlig Forbindelse saavel mellem det søndenfjeldske Norges Kjøbstæder indbyrdes, som mellem disse og Udlandet.

I Christiania har Kørelsen og Bequemmeligheden vundet meget, deels ved Anlægget af en ny Bro over Agerø Elv, hvilket har lettet Udgangen fra Dplandet til Byen og omvendt, deels ved en foregaaet Udvidelse af Byens Brygger, i Særdeleshed ved Anlæg af en ny Brygge ved det saakaldte Revier, hvor nu en længe savnet beqvem Plads gives for den aarlig tiltagende Mængde af Smaafartøier, der føre Brændevæed og andre Landmandens Producter til Byen.

En ny Wei er anlagt over Høgen Sund, hvilket har lettet Indførselen af Fødemidler fra Sverige, og derved hidraget til, at Fredrikshalds Bye er et af de billigste Levesteder i Riget.

Hedemarkens Amt har høftet Gavn af, at nogle for Egnen nyttige Haandværkere i den senere Tid have, ved naadigst at dispenseres fra Laugsanordningernes Forbud i saa Henseende, erholdt Tilladelse til at drive deres Professioner i Districtet.

Et Kjøbstædsanlæg for Dplandene er paabegyndt paa Lillehammer i Christians Amt, og har allerede i nogen Grad lettet Vareomsætningen og fremmet Haandværksdriften.

I Ladestedet Sandefford er anlagt en længe savnet Havnebrygge, ved hvilken 8 à 9 Fod dybgaaende Fartøier kunne løse og lade.

En Handelsclasse er oprettet ved Laurvigs Middelskole, hvilket antages at ville bidrage til hensigtsmæssig Underviisning for vordende Handelsmænd og Søfarende.

Det saakaldte Brangfos-Banddrag i Bradsbergs Amt er ved Mellemkomst fra det offentlige Side bleven oprenset, hvilket har bevirket en friere Passage for Districtets Lømmersflodning.

Et Selskab for Sebakfens Vel er bleven oprettet, og et Ugeblad har faaet Tilværelse i Skien.

I Romsdals Amt har Postindretningen modtaget en for de Handlende forbelegtig Forbedring, fornemmelig derved, at der i Aaret 1822 blev bevilget Postgang igjennem Læsøe og Romsdalen til Molde og Christianfund.

Kadestedet Kalesfund har ved Lov af 30te Juni 1824 erholdt udvidede Handelsrettigheder.

For at fremme Fiskerie med Dæksfartøier paa de saakaldte Storreggens Baner ved Søndmør, er det gjort til Betingelse for Erholdelsen af Handelsbevillinger i Søndmørs Fogderie, enten at udruste et Dæksfartøi til bemeldte Fiskerie, eller at offerere et Pengebeløb til en eller anden nyttig Indretning for Districtet.

I Anledning af at der var ført Anke over, at den fiske Almue i Søndmør ei forsvarligen tilvirkede den Klipfisk den folgte til Bergen, har Amtmanden i Romsdal foranstaltet, at en af sagkyndige Mænd forfattet Anviisning til Fiskens rigtige Behandling er bleven bekendtgjort for Districtets Fiskere, som ogsaa i større og mindre Grad skulle have taget samme til Følge.

Det saakaldte Romsdalske practiske Landhuusholdnings-Selskab har, ved at virke til at bibringe Almuen Smag for nyttige Bøgers Læsning, foranlediget, at der ved Udgangen af Aaret 1829 gaves Læseselskaber i 3 Sogne af Romsdals Fogderie, hvis Medlemmer vare blot Almuesmænd.

For at befordre Concurrence i Vareomsætningen under Vinterfiskeriet i Nordlands Amt, er det i den senere Tid bleven tilladt Personer, som ellers dertil vare uberettigede, under Navn af 3 og 6 Maaneders Handlere, at drive Handel deels alene under Fiskeriets Drift, deels tillige under den saakaldte Fiskehentningstid.

Fremdeles er det bleven tilladt de envollerede Styrmand og Matroser, som føre Dæksfartøier paa Fiskerie til Nordland og Finmarken, at medtage de for den fiske Almue under Fiskeriets Drift fornødne Varer, dog med Undtagelse af Brændeviin til Afhændelse eller Udfjænkning.

Endelig er det ved den seneste med Rusland affluttede Handelstractat bestemt, at Meel, Korn, Hamp, Lougværk, Seildug, Tjære og Bygningsmaterialier, der indføres til Finmarken fra russiske Havne ved det hvide Hav, skulle ved deres Indførsel ikke være underkastede nogen som helst Toldafgift.

Til Slutning vedlægges herhos, under No. 27, 28, 29 og 30, Tabeller over Tegteviiede, Fødte og Døde m. m. i Riget, i de 4re Aar fra den 27de November 1825, da den sidste Folketælling fandt Sted, til Udgangen af Kirkeaaet 1829; og da det deraf erfares, at de Fødtes Antal har oversteget de Dødes

i Aaret 1826 med 17,397 Personer, i 1827 med 15,147, i 1828 med 13,550, og i 1829 med 15,823, i alt med 61,917 Personer, saa kan det antages, at Rigets Folkemængde, som den 27de No-

vember 1825 befandtes at udgjøre	1,051,318	—
beløb ved Udgangen af Kirkeaaet 1829 til	1,113,235	Personer.

T a b e l l e r

henhørende til

Oversigten over Amtmændenes Rapporter angaaende Norges
oeconomiske Tilstand m. m. ved Udgangen af Aaret 1829,

affattede af

Finants- Handels- og Sold-Departementets Tabel-Contoir.

over hvormange Tønder Land der i Norge ere af nyt optagne i de sidste 10 Aar indtil Udgangen af Aaret 1829,
forfaavidt saadant af Amtmændene er opgivet.

Amtene.	Tdr. Land.	Anmærkninger.	Amtene.	Tdr. Land.	Anmærkninger.
Agershuus Amt	1525		Transport	11,266	
Smaalehneæs	2333		Søndre Bergenhuus Amt	Amtmanden anfører, at den af nyt optagne Jord ei er ubetydelig, men at Døpgave over Arealets Størrelse ikke har været at erholde.
Hedemarkens	1500	Dmtrent,	Nordre Bergenhuus	3000	Anmærkning som ved Christians Amt.
Christians	750	Ligeledes, da det er Amtmanden umuligt at opgive Arealen med Bestemthed.	Romsdals	8363	Amtmanden ytrer imidlertid Tvivl om Paa- lideligheden af denne Døpgave.
Budskeruds	1602		Søndre Trondhjems	Amtmanden erklærer, at det er ham umu- ligt at opgive Arealets Størrelse.
Jarlsberg og Laurvigs	1880	Anmærkning som ved Christians Amt.	Nordre Trondhjems	2028	Anmærkning som ved Romsdals Amt.
Bradsbergs	796		Nordlands	Amtmanden erklærer, at det ikke har været muligt at udfinde hvormegen Jord der i ovenmeldte Tid er af nyt optagen, men at det vist er saare ubetydeligt.
Nedenæs og Raabygdelaugets	Amtmanden bemærker, at der vel Tid efter anden er optaget endel Jord, men at Døpgave over Arealets Størrelse ikke har været at erholde.	Finmarkens	Anmærkning som ved Søndre Trondhjems Amt.
Lister og Mandals	880	Dmtrent, og blot for Mandals Fogderies Bedkommende, da det ikke har været Amtmanden muligt at erholde Døpgave over, hvormegent der er optaget i Lister Fogderie.			
Stavanger	Amtmanden har intet yttret i denne Henseende.			
Lateris	11,266		Tilsammen	24,657	Tønder Land.

over Indførselen af Kornvarer og Erter til Norge, Nordland og Finnmarken undtagne, i Mæret 1828;
sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Boghvede.		Boghvede-gryn.		Byg.		Byggryn.		Bygmeel.		Havre.		Havregryn.		Havremeel.		Hvede.		Hvedemeel.		Malt.		Rug.		Rugmeel.		Tilfsammen Kornvarer.		Erter.	
	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.	Adr.	Stp.
Christiania	122		332	4	42,498	2	2,072	5	206		1,824	3	15	1	—		8,609	4	656	2	5,709	1	86,011	4	6	2	148,063	4	1,541	1
Drobak	—		—	4	1,445		43	6	6		160	4	—	—	—		79	4	16	1	118	2	1,483	—	—	—	3,352	5	25	1
Moss	53		19	2	4,764	1	301		15	2	100	7	—	5	—		946	4	44	2	584	4	5,817	4	—	—	12,645	7	49	4
Frederiksstad	—		3	3	2,967	3	304	5	—		30		—	2	—		105	4	38	5	251	5	3,886	3	2	5	7,590	3	117	6
Frederikshald	—		6	3	4,276	5	260	5	46	4	66		—	—	—		142	7	97	1	628	4	3,539	2	—	—	9,063	7	52	4
Drammen	—		48	1	23,117	3	610		71		1,741	2	—	—	1	7	800	5	81	4	2,851		16,604	4	1	7	45,929	1	742	7
Holmestrand	74		—	6	1,755		131	4	15	3	217		—	—	—		62		35	1	476		3,949	4	4	6	6,721		97	
Lonsberg	—		6	3	3,234	4	199	6	43	4	343		—	—	—		132	2	59	7	680	6	9,761	1	—	—	14,461	1	160	5
Laurvig	42		56	6	8,064	2	176	5	66	3	47	4	—	—	—		250		55	2	990	2	10,281	4	—	—	20,030	4	161	2
Langesund	42		90	4	22,747	4	647	5	30	2	1,093	4	—	—	—		735	6	158		2,235		15,712	4	—	—	43,492	5	850	7
Kragerøe	78		4		4,059	1	120	7	56	4	373	4	—	—	—		61		19	3	488	2	3,295	4	—	—	8,557	4	79	
Vsterisøer	7	4	21	6	6,552	3	154	4	28	1	796		3	2	—		89	2	26	3	657	4	5,744	—	—	—	14,080	5	48	5
Arendal	91		43	5	7,433	6	345	4	33	4	1,173		1	4	—	4	309	6	65		994	5	9,768	7	—	—	20,260	5	214	4
Grimstad	—		—		3,329	7	62		14		540		—	—	—		—		2	6	662	5	2,008	7	—	—	6,620	1	18	3
Christiansand	246		41	2	8,829	2	621	5	202	3	1,580	3	3	4	—		527	5	191	2	1,755	5	13,842	—	—	—	27,840	7	491	3
Mandal	—		18		3,614		215	2	101	3	492		1	—	—		924	4	6	6	403	4	3,795	4	—	—	9,571	7	170	
Fahrsund	—		—	1	1,219	1	68	1	—		723	6	—	—	—		378	5	12	4	347	4	1,172	—	—	—	3,921	6	84	7
Flekkefjord	—		4	2	2,465	4	158	7	—		806	2	—	—	—		164	3	37	2	470	6	3,214	4	—	—	7,321	6	132	1
Sogndal	5	7	—		487	3	24	7	—		431	1	—	—	—		4	6	1	7	94	4	478	—	—	—	1,528	3	46	4
Egersund	—		—		842	4	86		—		606	2	—	—	—		8	4	1	3	81	4	1,171	4	—	—	2,797	5	30	4
Stavanger	—		8	3	10,485	2	156	3	—		1,359	6	—	3	—		418	6	111		1,391	2	7,575	6	4	1	21,511		388	6
Bergen	—		154		114,313	3	3,015	1	401	6	5,318	2	4	3	—		5,541	4	1,004	4	15,480	2	36,453	1	67	5	181,753	7	2,145	7
Malesund	—		—		50		9		—		—		—	—	—		—		10	1	—		15	—	—	—	84	1	3	
Molde	—		—		—		—		—		—		—	—	—		—		8	6	—		10	—	—	—	95	4	—	
Christiansund	—		—		2,697	6	105		—		62		—	—	2	4	130	2	36		746	6	687	—	—	—	4,538	2	107	4
Trondhjem	60		44	2	6,983	2	791	1	223	1	10		—	—	2		1,164	7	666	5	9,162	4	5,844	7	29	1	24,981	6	433	6
Tilfsammen	821	3	904	1	288,232	4	10,682	3	1,561		19,896	2	31	3	6	7	21,587	6	3,443	5	47,261	5	252,123	2	264	1	646,816	2	8,193	3

over Indførselen af Kornvarer og Erter til Norge, Nordland og Finnmarken undtagne, i Mæret 1829;
sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Boghvede.		Boghvede- gryn.		Byg.		Byggryn.		Bygmeel.		Havre.		Havregryn.		Havremeel.		Hvede.		Hvedemeel.		Malt.		Rug.		Rugmeel.		Tilfsammen Kornvarer.		Erter.	
	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.	Edr.	Sfp.
Christiania	1,199		314	6	48,772	2	1,067	5	127	3	132	6	5	4	—	—	3,362	1	446	6	3,577	7	32,763	2	4	6	91,774		931	3
Drobal	12		1		2,115		51		8	7	25		—		—	—	8		6	4	74	1	1,596	4	—		3,898		43	2
Moss	1,345		6	6	8,487	5	223	7	42	1	21		—	7	—	—	357	3	3	5	309	6	8,591	3	—		19,409	3	134	1
Frederikshald	7		14	7	3,728	7	72	5	—		3		—		—	—	9	4	8	3	631	2	2,849	7	—		7,335	3	91	
Frederikshald	—		—	5	3,614	1	76		11	6	287	4	—		—	—	65	5	30	5	628	2	3,102	4	—		7,817		78	7
Drammen	358		41	2	33,396	5	602	5	5	3	1,398	4	—		—	—	505	7	8		2,289	1	21,788	3	—	6	60,484	4	959	2
Holmestrand	24		13	2	2,577		152	4	13	5	118	6	—		—	—	129	2	2		434		3,594		9	5	7,088		98	4
Tonsberg	114	6	22	1	4,252	3	214	1	120		7	7	—		—	—	134		13	7	913	5	5,379	6	—		11,282	4	187	5
Laurvig	51		40		8,819	2	253	3	40	4	322	3	—		—	—	160	6	5	5	642		8,989	6	1	3	19,376		300	7
Langesund	18		90		19,086	4	533		61		645	4	—	4	—	—	241		16	2	1,448	4	15,914		—		38,144	2	870	5
Krageroe	53		4	3	3,881		81	6	20	4	232		—		—	—	21		3	7	453	6	3,523	3	—		8,294	5	176	4
Østerisøer	44		53		7,324	6	14	3	41	5	801	6	—	5	—	—	26		5	6	521	2	5,929		—	2	14,772	3	111	4
Arendal	40	6	17	3	7,940	4	405	2	21		1		—		—	—	122	7	6	1	646		16,537		—		25,807	7	597	5
Grimstad	—		2		3,700	2	93	1	—		195		—		—	—	9		3	5	191	7	1,920	6	—		6,115	5	88	4
Christiansand	575	1	63	4	13,279	3	718	7	121	6	750		4	6	—	—	377		107	4	2,314		17,036		—		35,347	7	518	1
Mandal	—		4		3,820	4	146		17	2	839		—		—	—	335	4	3	5	342		2,624	6	—		8,132	5	132	
Fahrsund	—		—		1,327	2	86	3	—		6		—		—	—	550		1	7	419	3	2,350	1	—		4,751		96	7
Flekkfjord	—		4	7	2,171		159	4	1		298		—		—	—	254	4	9		1,173		2,458	4	—		6,569	3	156	6
Sogndal	—		5		394	6	32	4	—		12		—		—	—	13		3	6	88	7	469	6	—		1,019	5	18	2
Egersund	—		—		862	5	30	7	—		165	3	—		—	—	5		22	7	142	2	952	2	—		2,181	2	93	1
Stavanger	—		14	1	10,015	3	135		1	1	889		—		—	—	624	1	176	7	1,483	7	7,748		1	6	21,089	2	479	7
Bergen	2,253		150		90,944	2	2,761	6	309	1	6,889	3	—	2	—	4	5,919	7	1,157	7	16,556	6	49,155	7	7	1	176,137	4	4,750	6
Walesund	—		—		—		6		—		—		—		—	—	—		27	4	—		—		—		33	4	10	
Molde	—		—		280		—		—		—		—		—	—	—		23	3	60		50		16	2	429	5	—	
Christiansund	—		—		1,661		27	2	—		180		—		23	4	167	6	61		979	2	843	4	136		4,079	2	73	6
Trondhjem	2,234		5	6	9,578	7	726	3	191	1	—		1	6	2	—	1,167	5	876	4	5,109	6	7,958	1	188	7	28,040	6	389	7
Tilfsammen	8,328	5	868	5	292,031	1	8,671	6	1,155	1	14,220	6	16		26		14,566	6	3,602	6	41,430	4	224,126	3	366	6	609,411	1	11,389	4

No. 6.

Tablel

over Indførselen af Fedevare til Norge, Nordland og Finnmarken undtagne, i Aaret 1828; sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Slef.		Kjod.		Emor.		Tilsammen.	
	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.
Christiania	154	155	—	—	206	142	360	297
Drobak	6	248	—	256	4	230	12	94
Moss	16	1	1	266	28	137	46	84
Frederikshald	5	207	7	121	8	17	21	25
Frederikshald	16	106	5	311	9	43	31	140
Drammen	65	50	335	288	144	57	545	75
Holmestrand	1	81	4	168	12	219	18	148
Lønsberg	12	42	114	70	14	200	140	312
Laurvig	40	150	82	83	38	298	161	211
Langesund	50	168	98	224	82	109	231	181
Krageroe	8	29	30	256	24	217	63	182
Østerisøer	33	313	43	229	65	68	142	290
Arendal	30	267	74	266	116	233	222	66
Grimstad	5	80	12	284	10	22	28	66
Christiansand	43	259	41	283	133	109	219	11
Mandal	13	255	22	155	11	184	47	274
Fahrsund	—	240	—	—	1	4	1	244
Flekkfjord	1	178	1	48	—	212	3	118
Sogndal	—	—	—	—	—	—	—	—
Egersund	2	44	—	24	—	167	2	235
Stavanger	—	240	1	232	1	138	3	290
Bergen	11	208	15	57	10	228	37	173
Halesund og Molde	—	—	—	—	—	—	—	—
Christiansund	—	30	—	279	—	122	1	111
Trondhjem	3	289	2	216	5	194	12	59
Tilsammen	525	60	899	276	931	150	2,356	166

No. 7.

Tablel

over Indførselen af Fedevare til Norge, Nordland og Finnmarken undtagne, i Aaret 1829; sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Slef.		Kjod.		Emor.		Tilsammen.	
	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.
Christiania	196	172	80	115	232	277	509	244
Drobak	5	319	—	—	4	91	10	90
Moss	16	189	6	66	34	110	57	45
Frederikshald	14	46	12	309	24	42	51	77
Frederikshald	6	100	—	260	5	83	12	123
Drammen	79	130	131	135	156	272	367	217
Holmestrand	9	126	19	218	19	110	48	134
Lønsberg	6	238	25	100	43	230	75	248
Laurvig	38	225	88	5	80	259	207	169
Langesund	43	152	96	313	132	229	273	54
Krageroe	17	32	17	78	39	15	73	125
Østerisøer	29	308	55	29	65	98	150	145
Arendal	75	117	65	250	220	121	361	168
Grimstad	13	103	12	72	27	33	52	208
Christiansand	88	173	70	266	235	—	394	119
Mandal	10	7	12	236	23	289	46	212
Fahrsund	—	180	1	30	2	260	4	150
Flekkfjord	—	195	—	—	3	123	3	318
Sogndal	—	—	—	—	—	—	—	—
Egersund	—	298	—	14	—	95	1	87
Stavanger	3	317	1	209	1	93	6	299
Bergen	21	302	7	275	21	296	51	233
Halesund og Molde	—	—	—	—	—	—	—	—
Christiansund	—	80	—	44	—	83	—	207
Trondhjem	6	173	1	162	12	209	20	224
Tilsammen	686	142	707	306	1,387	218	2,782	26

No. 8.

Tablel

over Indførselen af Fedevare til Nordland og Finnmarken i Aaret 1828, sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Slef.		Kjod.		Emor.		Tilsammen.	
	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.
Bodoe	—	—	—	—	—	—	—	—
Tromsøe	1	244	—	—	—	306	2	230
Hammerfest	18	242	34	181	—	—	55	147
Vardoe	ca. 1	60	—	—	—	192	1	252
Tilsammen	21	226	34	181	3	222	59	309

No. 9.

Tabel

over Udførselen af Trælast fra Norge i Mæret 1828,
sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Trælastflæster.
Christiania	29,573 $\frac{1}{2}$
Drobak	5,689
Moss	7,383
Frederikstad	11,367 $\frac{1}{2}$
Frederikshald	7,123
Drammen	47,360
Holmestrand	5,269
Lønsberg	2,735
Laurvig	5,922
Langesund	18,257
Kragerøe	7,154 $\frac{1}{2}$
Østerisøer	9,730
Arendal	12,113
Grimstad	2,598
Christianssand	13,224 $\frac{1}{2}$
Mandal	2,524
Fahrsund	17
Flekkefjord	98
Stavanger	24
Bergen	301 $\frac{1}{2}$
Molde	370
Christiansund	1,624 $\frac{1}{2}$
Trondhjem	3,233 $\frac{1}{2}$
Tilsammen	193,691 $\frac{1}{2}$

No. 10.

Tabel

over Udførselen af Trælast fra Norge i Mæret 1829,
sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Trælastflæster.
Christiania	25,419 $\frac{1}{2}$
Drobak	4,363
Moss	8,678 $\frac{3}{4}$
Frederikstad	11,718 $\frac{3}{4}$
Frederikshald	7,473
Drammen	41,030 $\frac{1}{2}$
Holmestrand	5,623 $\frac{1}{2}$
Lønsberg	2,180
Laurvig	6,316
Langesund	19,313 $\frac{1}{2}$
Kragerøe	6,537 $\frac{3}{4}$
Østerisøer	9,728 $\frac{1}{2}$
Arendal	11,741 $\frac{1}{2}$
Grimstad	2,316 $\frac{1}{2}$
Christianssand	13,336
Mandal	2,417 $\frac{1}{2}$
Fahrsund	23 $\frac{1}{2}$
Flekkefjord	72 $\frac{1}{2}$
Stavanger	139 $\frac{1}{4}$
Bergen	314 $\frac{1}{2}$
Molde	392
Christiansund	1,799 $\frac{1}{2}$
Trondhjem	4,405 $\frac{1}{2}$
Tilsammen	185,341

over de i Norge i Drift værende Kobber- og Jernværker, samt over deres Product i Aaret 1828, forsaavidt samme af Vedkommende er opgivet.

Hvor Bergværkerne ere beliggende.	Værkerens Navne.	Det opgivne Product.	Anmærkninger.	Hvor Bergværkerne ere beliggende.	Værkerens Navne.	Det opgivne Product.	Anmærkninger.
1. Kobberværker.							
Hedemarkens Amt, Østerdalens Fogderie.	Foldals eller Frederiksgaaves Værk.	66 Skpd. 80 Pd. Sahrkobber.		Budsteruds Amt, Budsteruds Fogderie.	Hasselsværk.	1,563 Skpd. 176 Pd. Rujern, 994 — 170 — Stobegods, 878 — 316 — Stangjern.	
Bradsbergs Amt, Dvørellemarkens Fogderie.	Dmdals.	Productionen er ikke opgivet, saasom Værket i 1825 blev af Staten, tilhøvet det var pantsat, bortsolgt med 10 Aars Liendefrihed fra første Smeltning.	Rongsbergs Bergstad.	Rongsbergs.	590 — 183 — Stangjern.	
Søndre Trondhjems Amt, Ørke og Gulbals Fogderie.	Koraas. Løffens eller Melbals.	1,600 — 119 — do. 102 — 272 — do.		Jarlsbergs og Laurvigs Amt, Jarlsbergs Fogderie.	Eidsfosø.	Productionen er ikke opgivet, efterdi Eidsfosø Værk, som beliggende i Jarlsberg Grevskab, paa Grund af Grevernes Privilegier er fritaget for at erlægge Productionsafgift til Statskassen. I 1826 var Productet 2,830 Skpd. Rujern, 723 Skpd. Stobegods, 1,230 Skpd. Stangjern og 60 Skpd. Fiinsmidjern.
Nordre Trondhjems Amt, Star og Bærdals Fogderie.	Sælboe.	184 — 146 — do.		Laurvigs Fogderie.	Frisøe.	4,669 — 176 — Rujern, 405 — 16 — Stobegods, 3,814 — 43 — Stangjern.	
Finmarkens Amt, Vestfinmarkens Fogderie.	Raafjordens.	Værket blev først optaget i 1826, og Smeltning har endnu ikke fundet Sted; men i 1828 er udslibet til England 1,293 Skpd. 240 Pd. omtrent 8 1/4 pCt. gehaltig Kobbermalm.	Bradsbergs Amt, Nedre Lellemarkens Fogderie.	Volvigs.	3,197 — 246 — Rujern, 130 — 297 — Stobegods, 2,564 — 109 — Stangjern.	
6 Kobberværker, af hvilke de 4 have produceret		1,953 Skpd. 297 Pd. Sahrkobber.		Fossumø.		2,260 — : — Rujern, 461 — 96 — Stobegods, 1,811 — 96 — Stangjern.	
2. Jernværker.							
Aggershuus Amt, Ager og Follougs Fogderie.	Bærumø Værk.	3,060 Skpd. 80 Pd. Rujern, 2,066 — 160 — Stobegods, 3,606 — 160 — Stangjern.	Dette Værk indbefatter tillige Fossumø og Maridals Stangjerns-Hammere.	Holdens.		3,382 — : — Rujern, 431 — 69 — Stobegods, 1,742 — 52 — Stangjern.	
Nedre Rommeriges Fogderie.	Haffedals.	1,575 — 24 — Rujern, 555 — 224 — Stobegods, 1,344 — 5 — Stangjern.		Nedenøs og Raabygdelaugets Amt, Nedenøs Fogderie.	Egelands.	1,917 — 43 — Rujern, 104 — 213 — Stobegods, 1,526 — 237 — Stangjern.	
Emaalhønes Amt, Møsse Fogderie.	Møsse.	1,853 — 160 — Rujern, 778 — 298 — Stobegods, 1,219 — 100 — Stangjern.		Ræf.		2,457 — 228 — Rujern, 1,508 — 181 — Stobegods, 2,064 — 165 — Stangjern.	
Hedemarkens Amt, Soloers og Dubalens Fogderie.	Dudalens.	1,413 — 16 — Rujern, 818 — : — Stobegods, ca. 46 — 160 — Fiinsmidjern.	Bed Rgl. Resolution af 4de Juni 1828 er dette Værk fritaget for Productionsafgifts Sværelse i 10 Aar fra 1ste Juli 1827.	Frolands.		947 — 248 — Rujern, 1,866 — 298 — Stobegods, 637 — 262 — Stangjern.	
				Søndre Trondhjems Amt, Strinde og Sælboe Fogderie.	Moftadmarkens.	280 — 241 — Stang- og Bohrjern, 138 — 267 — Fiinsmidjern.	
				15 Jernværker, af hvilke de 14 have produceret		28,297 Skpd. 117 Pd. Rujern, 10,122 — 102 — Stobegods, 22,081 — 49 — Stangjern, 185 — 107 — Fiinsmidjern.	I dette Product er ikke indberegnet det til Værkerens egen Fornødenhed forbrugte Jern.

over de i Norge i Drift værende Kobber- og Jernværker, samt over deres Product i Maaret 1829,

forfaauidt samme af Vedkommende er opgivet.

Hvor Bergværkerne ere beliggende.	Værkeres Navne.	Det opgivne Product.	Anmærkninger.	Hvor Bergværkerne ere beliggende.	Værkeres Navne.	Det opgivne Product.	Anmærkninger.
1. Kobberværker.				Jarlsbergs og Laurvigs Amt, Jarlsbergs Fogderie.			
Hedemarkens Amt, Østerdalens Fogderie.	Foldals eller Frederiksgaaves Værk.	53 Skpd. 58 Pd. Gahrkobber.		Eidsfosfs Værk.			Productionen er ikke opgivet, efterdi Eidsfosfs Værk, som beliggende i Jarlsberg-Gresstads, paa Grund af Grevernes Privilegier er fritaget for at erlægge Productionsafgift til Statskassen. I 1826 var Productet 2,830 Skpd. Rujern, 723 Skpd. Støbegods, 1,230 Skpd. Stangjern og 60 Skpd. Fjinsmidjern.
Bradabergs Amt, Dore Lellemarkens Fogderie.	Dmdals.		Productionen er ikke opgivet, saasom Værket i 1825 blev af Staten, til hvem det var pantsat, bortsolgt med 10 Aars Liendefrihed fra første Smeltning.	Laurvigs Fogderie.	Frigoe.	2,901 Skpd. 44 Pd. Rujern, 336 — 51 — Støbegods, 3,813 — 57 — Stangjern.	
Søndre Trondhjems Amt, Drie- og Guldaals Fogderie.	Koraas. Koffens eller Meldals.	1,747 — 50 — do. 128 — 120 — do.			Bradabergs Amt, Nedre Lellemarkens Fogderie.	Bolvigs.	
Nordre Trondhjems Amt, Stor og Bardals Fogderie.	Sælboe.	250 — 200 — do.		Fossums.		3,501 — — Rujern, 885 — 151 — Støbegods, 2,481 — 80 — Stangjern.	
Finnmarkens Amt, Vestfinnmarkens Fogderie.	Raaffjordens.		Værket blev først optaget i 1826, og Smeltning har endnu ikke fundet Sted; men i 1829 er udfibet til England 4,425 Skpd. Kobbermalm.	Egelandts.		3,432 — — Rujern, 804 — 23 — Støbegods, 1,836 — 299 — Stangjern.	
6 Kobberværker, af hvilke de 4 have produceret		2,179 Skpd. 108 Pd. Gahrkobber.			Nedenæs og Raabjeldaugets Amt, Nedenæs Fogderie.	Ræs.	
2. Jernværker.				Søndre Trondhjems Amt, Strinde og Sælboe Fogderie.			
Aggershuus Amt, Uger og Follongs Fogderie.	Berums Værk.	3,725 Skpd. 1 Pd. Rujern, 2,319 — — Støbegods, 3,379 — 240 — Stangjern.		Frolands.		3,603 — 112 — Rujern, 1,744 — 240 — Støbegods, 2,276 — 172 — Stangjern.	
Nedre Rommeriges Fogderie.	Halkedals.	2,379 — 180 — Rujern, 75 — 191 — Støbegods, 1,817 — 218 — Stangjern.		Mosfadmarkens.		1,736 — — Rujern, 1,121 — 80 — Støbegods, 1,086 — 232 — Stangjern.	
Smaalehnenes Amt, Mosse Fogderie.	Mosse.	1,114 — — Rujern, 524 — 133 — Støbegods, 1,223 — 160 — Stangjern.		Søndre Trondhjems Amt, Strinde og Sælboe Fogderie.		681 — 208 — Rujern, 182 — 269 — Støbegods, 194 — 179 — Stang og Bohrjern, 102 — 312 — Fjinsmidjern.	
Hedemarkens Amt, Soløers og Dudalens Fogderie.	Dudalens.	727 — — Stangjern, ca. 54 — 160 — Fjinsmidjern.	Markovnen var i 1829 under Reparation.	15 Jernværker, af hvilke de 14 have produceret		30,191 Skpd. 238 Pd. Rujern, 8,802 — 187 — Støbegods, 24,674 — 109 — Stangjern, 157 — 152 — Fjinsmidjern.	
Budsteruds Amt, Budsteruds Fogderie.	Hasfels.	1,326 Skpd. 128 Pd. Rujern, 707 — 160 — Støbegods, 656 — 181 — Stangjern.				I dette Product er ikke indbereget det til Værkeres egen Fornødenhed forbrugte Jern.	
Rongsbergs Bergstad.	Rongsbergs.	636 — 240 — Stangjern.					

No. 13.

Tabel

over Udførselen af Kobber og Jern fra Norge i Mæret 1828,
sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Gahrkobber.		Valtsfet Kobber.		Jern i Stænger og Støbegods.		Spiger eller Søm.	
	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.
Christiania	1	160	—	—	1,787	66	105 Kasser, er ca.	52 160
Drobak	—	—	—	—	32	280	58,000 Stfr.	3 160
Moss	—	—	—	—	181	306	2 224
Frederiksstad	—	—	—	—	11	102	1 176
							og 1,772,000 Stfr.	
							Smaa-spiger.	
Frederikshald	—	—	—	—	13	160	—
Drammen	—	—	—	—	1,328	123 ca.	35 32
Holmestrand	—	—	—	—	132	278	—
Lønsberg	—	—	—	—	82	128	2 Kasser, er ca.	1
Laurvig	—	—	—	—	2,667	92	—
Langesund	—	—	—	—	4,868	32	—
Kragerøe	—	—	—	—	3	16	—
Østerisøer	—	—	—	—	2,020	277	—
Arendal	—	—	—	—	544	4	2 80
Grimstad	—	—	—	—	2,597	112	40
Christiansand	—	—	—	—	95	302	1 224
Bergen	—	—	—	—	112	243	—
Trondhjem	2,161	250	34	180	—	—	—
Tilsammen	2,163	90	34	180	16,479	281 140 96	
							og 1,772,000 Stykker	
							Smaa-spiger.	

No. 14.

Tabel

over Udførselen af Kobber og Jern fra Norge i Mæret 1829,
sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Gahrkobber.		Valtsfet Kobber.		Jern i Stænger og Støbegods.		Spiger eller Søm.	
	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.
Christiania	—	—	—	—	2,905	33	64 Kasser, er ca.	32
Drobak	—	—	—	—	50	—	34,000 Stfr.	2 160
Moss	—	—	—	—	313	274	— 160
Frederiksstad	—	—	—	—	40	16	2 40
							og 1,569,200 Stfr.	
							Smaa-spiger.	
Frederikshald	—	—	—	—	2	—	45 Kasser, er ca.	22 160
Drammen	—	—	—	—	1,328	65	71 14
Holmestrand	—	—	—	—	195	13	—
Lønsberg	—	—	—	—	160	93	16 Kasser, er ca.	8
Laurvig	—	—	—	—	3,040	—	2 do.	1
Langesund	—	—	—	—	6,155	117	—
Kragerøe	—	—	—	—	251	218	—
Østerisøer	—	—	—	—	1,929	240	—
Arendal	—	—	—	—	910	192	7 240
Grimstad	—	—	—	—	2,591	195	— 192
Christiansand	—	—	—	—	70	208	13 144
Mandal	—	—	—	—	3	—	—
Bergen	—	—	—	—	7	220	—
Trondhjem	1,890	35	14	94	—	—	—
Tilsammen	1,890	35	14	94	19,954	284 161 150	
							og 1,569,200 Stykker	
							Smaa-spiger.	

No. 15.

Tabel

over Udførselen af Fiskevarer og Hummer fra Norge, Nordland og Finnmarken undtagne, i Mæret 1828; sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Lør og roget Fisk.		Klipfisk.		Fisk, nedfaldet i Gouffager, meest Sid.		Rogn.	Tran.		Hummer.
	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.	Edr.	Ldr.		Edr.	Porr.	
Christiania	—	—	—	—	21	—	—	52	80	—
Drobak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Moss	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—
Frederikstad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Frederikshald	—	—	—	—	1,096 1/4	—	—	5	—	—
Drammen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Holmestrand	—	108	—	—	—	—	—	—	—	—
Lønsberg	—	—	—	—	1 1/2	—	—	—	—	3,000
Laurvig	38	56	—	—	2,366 1/2	—	—	20	—	132,912
Langesund	—	—	—	—	50	—	—	—	—	—
Krageroe	—	—	—	—	14	—	—	—	—	65,000
Nsterisøer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66,000
Arendal	19	262	—	—	3,529 1/2	—	—	5	—	—
Grimstad	—	—	—	—	556 3/4	—	—	—	—	—
Christiansand	5	264	—	144	4,658 3/4	—	—	100	—	156,000
Mandal	48	128	—	—	6,550 1/4	—	—	1	—	39,000
Fahrsund	52	41	2	8	10,892 3/4	—	—	10	—	98,000
Flekkfjord	40	232	—	—	33,019 1/2	—	—	112	—	—
Sogndal	15	116	1	139	12,434	—	—	6	20	—
Egersund	16	172	—	—	17,889	—	—	—	—	110,000
Stavanger	93	226	1	40	99,902 3/4	—	—	24	—	280,000
Bergen	88,375	314	18,239	50	204,423 1/4	18,758 1/2	29,069	—	—	306,201
Malesund	—	—	954	—	208	1,441 1/4	125	60	—	—
Molde	3	288	—	—	—	322 1/4	1	60	—	194,489
Christiansund	988	—	6,487	136	2,246 3/4	2,525 1/4	1,958	30	—	—
Trondhjem	13,512	179	23,217	24	6,045 1/2	1,507 1/4	3,978	36	—	—
Tilfammen	103,211	162	48,902	221	405,906	24,555 1/2	35,248	281	—	1,450,602

No. 16.

Tabel

over Udførselen af Fiskevarer og Hummer fra Norge, Nordland og Finnmarken undtagne, i Mæret 1829; sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Lør og roget Fisk.		Klipfisk.		Fisk, nedfaldet i Gouffager, mest Sid.		Rogn.	Tran.		Hummer.
	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.	Edr.	Ldr.		Edr.	Porr.	
Christiania	—	216	—	—	431	—	—	—	—	—
Drobak	4	284	—	—	200	—	—	—	—	—
Moss	—	15	—	—	126 1/4	—	—	—	—	—
Frederikstad	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Frederikshald	—	—	—	—	406	—	—	—	—	—
Drammen	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—
Holmestrand	—	64	—	—	1	—	—	—	—	—
Lønsberg	—	—	—	—	5 3/4	—	—	—	—	65,000
Laurvig	18	—	—	—	886 1/2	—	—	—	—	71,330
Langesund	—	256	—	—	350	—	—	—	—	—
Krageroe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39,000
Nsterisøer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,000
Arendal	15	64	—	—	3,901	—	—	2	60	—
Grimstad	5	272	—	—	625	—	—	—	—	—
Christiansand	103	245	—	—	4,477 1/4	—	—	8	—	72,000
Mandal	89	309	—	—	6,442 3/4	—	—	—	—	61,700
Fahrsund	9	168	—	—	9,172 1/4	—	—	2	108	63,000
Flekkfjord	107	28	—	—	42,979 1/4	—	—	47	34	28,967
Sogndal	67	57	6	214	14,858	—	—	29	100	—
Egersund	242	236	—	—	24,870 1/4	—	—	14	20	91,000
Stavanger	335	216	—	—	85,582	—	—	4	100	217,000
Bergen	68,905	204	23,269	58	188,278	13,928	16,818	11	—	250,582
Malesund	22	4	1,333	40	1,705 1/4	967	59	80	—	—
Molde	—	288	51	24	547	197 1/2	16	60	—	196,425
Christiansund	1,404	73	6,875	197	4,842 1/2	2,093	1,141	60	—	—
Trondhjem	11,399	194	21,613	52	12,178	262 1/2	2,486	40	—	—
Tilfammen	82,733	313	53,148	265	402,870	17,448	20,631	731	—	1,164,004

No. 17.

Tabel

over Udførselen af Fiskevarer fra Nordland og Finnmarken i Mæret 1828; sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Lør og faldet Fisk.		Klipfisk.		Fisk, nedfaldet i Gouffager.		Rogn.	Tran.
	Stpd.	Pd.	Stpd.	Pd.	Edr.	Ldr.		
Bodoe	1,331	140	1,670	200	—	—	811	461 26
Tronsøe	3,083	164	—	—	331 1/2	—	—	3,506
Hammerfest	10,795	232	11	260	112 1/4	—	—	4,233
Varde	2,472	120	—	—	—	—	—	284
Tilfammen	17,683	16	1,682	140	444 1/4	—	811	8,484 26

Udførsel af Hummer har ikke fundet Sted.

over de vigtigste Industrie = Anlæg, som foruden Bergværkerne gives i Norges Landdistricter ved Udgangen af Aaret 1829, affattet efter de gjennem Amtmændene indkomne Beretninger desangaaende.

	Agershus Amt.	Smaa- lehnenes	Hebe- markens	Christians	Bud- steruds	Farlsberg og Laur- vigs	Brads- bergs	Nedenæs og Raabjgd.	Lister og Mandals	Stavanger	Søndre Bergen- huus	Nordre Bergen- huus	Romsdals	Søndre Lron- bjems	Nordre Lron- bjems	Nordlands	Sin- markens	∑ Alt.
Brændeviinsbrænderier	8	=	1	=	6	=	11	=	=	1	=	5	1	=	=	1	=	34 Brændeviinsbrænderier.
Glasværker	1	1	=	4	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	1	=	=	8 Glasværker.
Jfenframfabrik	=	=	=	=	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	1 Jfenframfabrik.
Kalkbrænderier	28	=	2	10	=	=	=	=	1	=	=	=	=	=	1	=	=	42 Kalkbrænderier.
Kobbervaltsværker	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	2	=	=	1	=	=	=	3 Kobbervaltsværker.
Krudtmøller	1	=	=	=	=	=	=	=	=	2	=	=	=	1	=	=	=	4 Krudtmøller.
Læderfabrikker	=	=	=	=	=	=	=	=	1	=	1	=	=	=	=	=	=	2 Læderfabrikker.
Oliemøller	1	=	=	=	=	=	=	=	=	2	=	=	=	=	=	=	=	3 Oliemøller.
Papirmøller	2	1	=	=	1	=	=	=	=	2	=	=	=	=	=	=	=	6 Papirmøller.
Pottemagerier	=	1	2	=	1	=	=	=	=	1	=	=	=	=	=	=	3	8 Pottemagerier.
Reebflagerier	=	2	=	=	=	1	1	2	1	2	6	=	=	=	=	=	=	15 Reebflagerier.
Saltværk	=	=	=	=	=	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	1 Saltværk.
Saltrafinaderie	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	1	=	=	=	1 Saltrafinaderie.
Salpeterværker	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	1	=	=	=	2 Salpeterværker.
Saugbrug, omtrent	333	195	305	371	207	245	234	304	136	92	201	147	192	121	214	59	8	3364 Saugbrug.
Spigerværker	1	1	1	=	3	=	=	=	1	=	=	=	=	=	=	=	=	7 Spigerværker. *)
Spillefortfabrik	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	1 Spillefortfabrik.
Staaltraadfabrik	=	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	1 Staaltraadfabrik.
Stampemøller	6	1	=	20	2	2	34	=	1	2	5	1	=	1	6	=	=	81 Stampemøller.
Strompe- og Hæveværker	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	1	1	=	=	=	=	2 Strompe- og Hæveværker.
Sæbesyderier	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	1	=	=	=	2 Sæbesyderier.
Teglbrænderier	36	30	14	14	18	23	10	1	1	1	=	=	2	5	3	=	=	158 Teglbrænderier.
Weirmøller	=	=	=	=	=	1	2	1	1	=	=	=	=	=	=	=	=	5 Weirmøller.
Boiturfabrik	=	=	=	=	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	1 Boiturfabrik.
Vitriol- og Brunrødtfabrik	=	=	=	=	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	1 Vitriol- og Brunrødtfabrik.
Tilsammen	420	233	325	419	242	273	292	308	143	99	221	154	196	132	228	60	8	3753 Anlæg.

*) Desuden have ved Jernværkerne omtrent 50 Spigerhammere.

over Antallet af næringsdrivende Borgere i Norges Byer og Ladesteder i Aaret 1829,
sammendraget efter de gjennem Amtmændene indkomne Opgaver.

	Grosferere og Kjøbmænd.	Hofere, Kræmmere, Markentere og deslige.	Haandvær- kere.	Fabrikanter og Kunsthner.	Skippere.	I Alt.		Grosferere og Kjøbmænd.	Hofere, Kræmmere, Markentere og deslige.	Haandvær- kere.	Fabrikanter og Kunsthner.	Skippere.	I Alt.
Christiania	188	182	410	12	37	829	Transport	717	522	1,226	77	419	2,961
Drobak	17	10	24	1	7	59	Trendal	63	12	75	5	27	182
Soen	5	4	—	1	3	13	Grimstad	9	1	25	—	22	57
Hølen	3	2	5	—	—	10	Lillesand	8	1	37	—	5	51
Mosø	32	32	70	1	20	155	Christiansand	106	172	159	9	76	522
Frederiksstad	38	38	51	5	20	152	Mandal	52	16	24	2	77	171
Frederikshald	59	29	66	—	17	171	Fahrsund	12	10	9	1	30	62
Drammen	98	75	147	14	43	377	Flekkfjord	24	—	11	1	30	66
Rongsberg	23	20	58	1	—	102	Sogndal	—	11	12	—	8	31
Holmestrand	24	16	39	1	26	106	Egersund	7	1	39	—	24	71
Nasgaardstrand	2	4	—	—	7	13	Stavanger	49	9	122	3	86	269
Tønsberg	38	21	78	6	30	173	Bergen	397	131	629	6	271	1,434
Sandefjord	8	2	6	4	40	60	Ulefund	8	1	28	1	5	43
Laurvig	55	19	77	12	32	195	Molde	18	13	26	—	7	64
Skien	28	19	45	11	27	130	Christiansund	49	12	69	1	30	161
Norsgrund	11	7	23	3	26	70	Trondhjem	155	147	397	3	77	779
Osbakken, Stathelle, Langevund og Brevig, efter Opgave for 1827*.)	21	19	53	3	14	110	Bodø	4	—	2	—	—	6
Kragerø	30	7	34	2	42	115	Tromsøe	24	3	57	—	1	85
Vesterrisøer	37	8	25	—	20	90	Hammerfest	8	2	6	—	3	19
Lvedstrand	—	8	15	—	8	31	Barðøe	3	—	—	—	—	3
	Løstet						Tilsammen	1,713	1,064	2,953	109	1,198	7,037

*) Af Fabrikanterne og Kunstnerne vare 9 Bogtrykkere, 33 Brændeviinsbrændere, 5 Instrumentmagere, 2 Maskinbyggere og 60 Tobaksfabrikanter.

Antallet af Skippere differerer i denne Tabel for flere Steder betydelig fra hvad det findes opgivet til i en Tabel for 1827; dette hidrører formeentlig især derfra, at Vedkommende ikke for begge Aar ere gaaede frem paa lige Maade med Hensyn til Opgaven af de Skippere, der have Borgerkab til, men høre udenfor de resp. Steder.

*) Senere Opgave er ikke indkommen.

over de Norske Handelsfartoiers Antal og Drægtighed ved Udgangen af Mæret 1829, samt over det til deres Besættelse fornødne Mandskab, affattet efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Tolddistricterne.	Fartoiernes Antal.						Fartoiernes Drægtighed i Commercelæster.	Fornødent Mandskab.			
	Under 8 Com. Læster.	8 til 20.	20 til 50	50 til 100.	100 og derover.	I Alt.		Styrmand.	Matroser.	Dreng.	I Alt.
Christiania Tolddistrict	30	20	16	16	11	93	3,534	47	313	61	421
Drobaks	21	2	3	2	2	30	733½	6	50	29	85
Moss	20	1	3	2	1	27	500½	5	51	2	58
Fredrikstads	26	2	4	5	4	41	1,154½	13	117	15	145
Frederikshalds	12	3	7	9	3	34	1,477	24	150	29	203
Drammens	6	7	16	17	13	59	3,342	56	293	61	410
Holmestrand's	23	10	1	9	13	56	2,483	24	226	50	300
Lønsberg's	26	13	16	45	18	118	6,432½	79	413	73	565
Laurvig's	27	33	23	22	11	116	4,386	81	387	67	535
Langesunds	12	18	13	28	12	83	4,553	59	417	68	544
Krageroe	15	9	16	10	6	56	2,059	36	186	43	265
Herrisøers	39	20	8	29	9	105	3,968	65	358	108	531
Arendals	50	8	20	32	12	122	4,731½	72	458	109	639
Grimstads	42	8	5	15	12	82	3,027½	41	291	44	376
Christiansands	45	22	20	11	2	100	2,153	52	216	47	315
Mandals	29	6	12	2	—	49	682½	17	87	26	130
Fahrjunds	35	46	13	4	1	99	1,526½	35	189	71	295
Flekkefjords	16	9	18	2	—	45	866	24	86	45	155
Sogndals	8	13	1	—	—	22	229½	4	33	18	55
Egerjunds	17	16	10	—	—	43	558	15	88	43	146
Stavanger	49	49	28	5	2	133	2,222½	41	283	114	438
Bergens	54	85	82	25	3	249	5,989½	116	529	145	790
Malsjunds	16	6	1	—	—	23	234½	4	62	—	66
Molde	10	3	2	1	—	16	200	5	37	5	47
Christiansjunds	6	17	15	4	—	42	1,059	25	197	—	222
Trondhjems	6	20	26	31	2	85	3,636½	84	378	34	496
Bodø	1	1	3	—	—	5	96	1	10	1	12
Tromsøe	7	8	3	—	—	18	230½	15	83	—	98
Hammerfest	3	6	4	—	—	13	214½	7	33	5	45
Bardøe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tilsammen	651	461	389	326	137	1,964	62,280½	1,053	6,021	1,313	8,387

over Antallet og Drægtigheden af de i Norges Kjøb- og Ladesteder hjemmehørende Handelsfartøier ved Udgangen af Mæret 1829, affattet efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Stederne.	Fartøiernes Antal.						Fartøiernes Drægtighed i Commercelæster.	Stederne.	Fartøiernes Antal.						Fartøiernes Drægtighed i Commercelæster.
	Under 8 Com. Lstr.	8 til 20.	20 til 50.	50 til 100.	100 og derover.	I Alt.			Under 8 Com. Lstr.	8 til 20.	20 til 50.	50 til 100.	100 og derover.	I Alt.	
Christiania	7	4	16	16	11	54	3,280	Transport	122	77	87	146	94	526	27,677
Drobak	3	1	1	2	2	9	588½	Løvedstrand	4	—	1	1	—	6	110½
Soen	6	—	2	—	—	8	100	Arendal	1	—	14	24	11	50	3,589½
Holen	—	—	—	—	—	—	—	Grimstad	6	1	1	12	7	27	1,791½
Moss	7	1	1	2	1	12	366	Lillesand	3	3	3	3	5	17	1,041
Frederiksstad	11	1	4	5	4	25	1,082½	Christiansand	27	15	16	10	2	70	1,793
Frederikshald	7	3	7	9	3	29	1,454½	Mandal	17	6	10	2	—	35	595
Drammen	5	7	10	16	13	51	3,065	Fahrsund	6	6	8	3	1	24	679
Holmestrand	4	—	1	5	10	20	1,654½	Flekkfjord *)	5	6	15	1	—	27	646
Nasgaardstrand	19	10	—	4	3	36	828½	Soggendal	2	3	—	—	—	5	46½
Lonsberg	7	6	3	13	12	41	2,847½	Egersund	17	13	10	—	—	40	520
Sandefjord	5	11	7	12	4	39	1,799	Stavanger	26	39	27	5	2	99	1,966
Laurvig	8	7	5	6	5	31	1,495	Bergen	40	61	76	25	3	205	5,471
Skien	1	5	6	12	4	28	1,875½	Nalesund	8	5	1	—	—	14	173
Vorsgrund	6	9	4	11	8	38	2,141	Molde	5	1	2	1	—	9	145½
Nsebakken	—	—	—	—	—	—	—	Christiansund	6	17	15	4	—	42	1,059
Statthelle	—	—	1	2	—	3	207½	Trondhjem	6	17	20	31	2	76	3,545½
Langesund	1	1	—	1	—	3	81	Bodoe	1	1	2	—	—	4	76
Brevig	2	1	1	2	—	6	176½	Trømsøe	4	7	—	—	—	11	118
Kragerøe	15	9	16	10	6	56	2,059	Hammerfest	2	4	4	—	—	10	176½
Nsterrisøer	8	1	2	18	8	37	2,575½	Bardoe	—	—	—	—	—	—	—
Læteris	122	77	87	146	94	526	27,677	Tilsammen	308	282	312	268	127	1,297	51,219½

*) Efter Opgave for 1828, da for 1829 ingen havde.

over de ved Norges Toldsteder, Nordlands og Finnmarkens undtagne, fra og til udenrigske Steder expederede Fartøier i Maret 1828; sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Indexpederede Fartøier.						Udexpederede Fartøier.					
	Norske.		Fremmede.		I Alt.		Norske.		Fremmede.		I Alt.	
	Antal.	Drægtighed i Com. Kæster.	Antal.	Drægtighed i Com. Kæster.	Antal.	Drægtighed i Com. Kæster.	Antal.	Drægtighed i Com. Kæster.	Antal.	Drægtighed i Com. Kæster.	Antal.	Drægtighed i Com. Kæster.
Christiania	198	12,349	194	3,481½	392	15,830½	262	19,301½	170	2,946½	432	22,248
Drobak	32	2,171½	70	2,271	102	4,442½	29	1,858½	75	2,199½	104	4,058
Moss	33	1,285½	116	3,081½	149	4,367	42	2,524½	117	3,121	159	5,645½
Frederiksstad	94	5,712½	16	478	110	6,190½	116	7,334	20	670½	136	8,004½
Frederikshald	45	2,668½	79	1,670	124	4,338½	64	3,715½	85	1,701	149	5,416½
Drammen	320	21,726	167	3,545½	487	25,271½	405	28,355	175	4,424½	580	32,779½
Holmestrand	102	3,594	26	754½	128	4,348½	112	3,148	25	774	137	3,922
Lønsberg	296	11,940	21	383½	317	12,323½	170	2,145½	23	268	193	2,413½
Laurvig	219	6,397½	105	2,275	324	8,672½	187	4,571	104	2,463	291	7,034
Langesund	205	10,015½	189	3,050½	394	13,066	223	10,332	174	3,202½	397	13,534½
Krageroe	139	3,598	145	2,498½	284	6,096½	118	3,274½	147	2,392	265	5,666½
Østerrisøer	267	6,339	132	2,289	399	8,628	285	5,660	150	2,613½	435	8,273½
Arendal	344	10,834	96	1,712½	440	12,546½	298	7,560½	90	1,784	388	9,344½
Grimstad	131	2,990½	23	209	154	3,199½	135	1,974	36	364	171	2,338
Christiansand	265	6,338	198	4,511	463	10,849	243	6,484	197	4,655	440	11,139
Mandal	113	2,037½	41	808	154	2,845½	112	2,229	51	1,067½	163	3,296½
Fahrsund	63	1,201½	29	747½	92	1,949	52	710½	29	881	81	1,591½
Flekkefjord	72	1,405½	10	206½	82	1,612	94	1,673	10	212	104	1,885
Sogndal	43	527½	2	19	45	546½	44	607	1	9½	45	616½
Egersund	61	818½	24	555½	85	1,374	57	799	20	478	77	1,277
Stavanger	187	3,718½	74	2,274	261	5,992½	216	4,278	66	1,761	282	6,039
Bergen	238	7,978	583	19,239½	821	27,217½	244	8,035	577	19,551½	821	27,586½
Halesund	7	168	1	18	8	186	6	159	—	—	6	159
Molde	6	182	32	793½	38	975½	9	332	32	793½	41	1,125½
Christiansund	43	1,598½	29	1,157½	72	2,756	38	1,360	29	1,070	67	2,430
Trondhjem	62	2,812½	60	2,453½	122	5,266	68	3,301	79	3,310½	147	6,611½
Silsammen	3,585	130,407½	2,462	60,483½	6,047	190,891	3,629	131,722	2,482	62,713½	6,111	194,435½

No. 23.

Tabel

over de ved Norges Toldsteder, Nordlands og Finnmarkens undtagne, fra og til udenrigske Steder expederede Fartøier i Mæret 1829; sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Indexpederede Fartøier.						Udexpederede Fartøier.					
	Norske.		Fremmede.		I Alt.		Norske.		Fremmede.		I Alt.	
	Antal.	Drægtighed i Com. Løster.	Antal.	Drægtighed i Com. Løster.	Antal.	Drægtighed i Com. Løster.	Antal.	Drægtighed i Com. Løster.	Antal.	Drægtighed i Com. Løster.	Antal.	Drægtighed i Com. Løster.
Christiania	201	11,567½	144	3,058	345	14,625½	230	16,813	133	2,706½	363	19,519½
Drobak	22	1,107½	55	1,916	77	3,023½	27	1,512½	57	1,998½	84	3,511
Mosø	32	1,625½	111	3,029½	143	4,655	58	3,409	113	3,135	171	6,544
Frederikshald	80	5,603	27	698	107	6,301	103	7,579	25	749	128	8,328
Frederikshald	55	2,761	80	1,844½	135	4,605½	58	3,305½	84	1,938½	142	5,244
Drammen	276	18,621½	153	3,401½	429	22,023	369	25,756	159	3,486	528	29,242
Holmestrand	92	3,430½	22	745½	114	4,176	89	3,331	15	605	104	3,936
Lonsberg	300	11,748½	35	668½	335	12,417	160	2,449	33	771	193	3,220
Laurvig	187	6,117½	108	2,634	295	8,751½	150	3,401½	111	2,717	261	6,118½
Langesund	222	10,385	168	3,066½	390	13,451½	230	11,191	169	3,078	399	14,269
Krageroe	121	4,079	112	1,805½	233	5,884½	114	3,326½	112	1,805½	226	5,132
Østerrisøer	269	5,912½	114	2,355	383	8,267½	274	5,308	129	2,621½	403	7,929½
Arendal	319	10,513½	98	1,585	417	12,098½	267	8,031½	93	1,625½	360	9,657
Grimstad	137	2,830½	27	300½	164	3,131	143	2,092½	29	349½	172	2,442
Christiansand	267	6,167½	199	4,490½	466	10,658	243	5,935½	207	4,557	450	10,492½
Mandal	108	2,088½	44	572	152	2,660½	118	2,220½	43	544	161	2,764½
Fahrfund	65	1,203½	24	608½	89	1,812	38	788	21	528	59	1,316
Flekkefjord	83	1,480	14	387	97	1,867	98	1,934	13	392½	111	2,326½
Soggendal	45	600	2	53½	47	653½	42	598	3	76½	45	674½
Egerfund	72	960½	18	440	90	1,400½	85	1,142½	16	360½	101	1,503
Stavanger	161	3,400½	55	1,700½	216	5,101	194	4,162½	54	1,628	248	5,790½
Bergen	237	7,656½	425	15,292½	662	22,949	237	7,590	428	15,250½	665	22,840½
Nesefund	14	488½	2	57	16	545½	8	247	2	57	10	304
Molde	7	218½	33	780½	40	999	10	364½	33	780½	43	1,145
Christiansund	33	1,403½	28	1,198½	61	2,602	41	1,471	25	1,014½	66	2,485½
Trondhjem	80	4,138	69	2,986	149	7,124	87	4,315	72	3,137½	159	7,452½
Tilsammen	3,485	126,108½	2,167	55,674½	5,652	181,783	3,473	128,274½	2,179	55,913	5,652	184,187½

No. 24.

Tabel

over de ved Toldstederne i Nordland og Finnmarken fra og til udenrigske Steder expederede Fartøier i Mæret 1828; sammendraget efter de fra Toldstederne afgivne Lister.

Toldstederne.	Indexpederede Fartøier.						Udexpederede Fartøier.					
	Norske.		Fremmede.		I Alt.		Norske.		Fremmede.		I Alt.	
	Antal.	Drægtighed i Com. Løster.	Antal.	Drægtighed i Com. Løster.	Antal.	Drægtighed i Com. Løster.	Antal.	Drægtighed i Com. Løster.	Antal.	Drægtighed i Com. Løster.	Antal.	Drægtighed i Com. Løster.
Bodø	1	21	4	176	5	197	6	191½	3	141½	9	333
Tromsøe	4	51	25	775	29	826	6	88½	43	1,252	49	1,340½
Hammerfest	7	105	116	1,915	123	2,020	7	105	106	1,885	113	1,990
Bardøe	—	—	72	902½	72	902½	—	—	73	937	73	937
Tilsammen	12	177	217	3,768½	229	3,945½	19	385	225	4,215½	244	4,600½

over de vigtigste Industrie-Anlæg, som gaves i Norges Byer og Lædesteder ved Udgangen af Aaret 1829,

affattet efter Amtmændenes Indberetninger desangaaende.

	Christiania	Drebof	Oslo	Sølen	Moss	Frederikshald	Frederikshald	Drammen	Songberg	Holmestrand	Lønsberg	Sandefjord	Kauvåg	Stien og Porsgrund	Stoksten	Kongsrud	Brevig	Stragerø	Østerrøder	Arndal	Christiansand	Arndal	Kahrsund	Kleffjord	Gogenbal	Bergen	Malsund	Molde	Christiansund	Trondhjem	Tromsø	Samnerfoss	S. M.		
Brændeviinsbrænderier	20	2	1	1	14	2	3	17	4	1	4	3	6	6	1	1	2	1	2	7	1	1	1	1	2	19	1	2	1	9	1	1	138	Brændeviinsbrænderier.	
Bomuldsmanufactur						1																											1	Bomuldsmanufactur.	
Chromfarvefabrik	1																																1	Chromfarvefabrik.	
Hattfabrik																																	1	Hattfabrik.	
Kardefabrik	1													1									1										2	Kardefabrik.	
Klædefabrik																									1								1	Klædefabrik.	
Korn-Bandmøller	1				6			2	7				1	1						2								1		2		1	24	Korn-Bandmøller.	
Krudtmølle									1																								1	Krudtmølle.	
Ornamentfabrik	1																																1	Ornamentfabrik.	
Pottemagerier	4																																4	Pottemagerier.	
Reefslagerier	3						1	1					2			1					1	1				3		1		4	1	1	22	Reefslagerier.	
Saugbrug	4								4					32														1					41	Saugbrug.	
Seildugsfabrik								1																									1	Seildugsfabrik.	
Smaaspigerfabrik						1																											1	Smaaspigerfabrik.	
Strømpevæverier								1																			1						2	Strømpevæverier.	
Sukkeraffinaderier	1																																2	Sukkeraffinaderier.	
Sæbesyderie	1																																1	Sæbesyderie.	
Leglbrænderier	1				1	1					1										1												5	Leglbrænderier.	
Tobaksfabriker	15	1			4	1	1	13	1	1	3	1	9	8				2	2	3	9	2	3	1								80	Tobaksfabriker.		
Uld og Linnedmanufactur									1																								1	Uld- og Linnedmanufactur.	
Waabenfabrik									1																								1	Waabenfabrik.	
Weirmøller											1																						5	Weirmøller.	
Voiturfabrik	1																																1	Voiturfabrik.	
Tilsammen	54	3	1	1	25	5	6	35	19	2	9	4	18	48	1	1	1	5	3	5	20	5	6	3	1	4	22	2	5	1	17	2	3	337	Anlæg.

over de i Norge værende Bygdemagaziner og disses Kornqvanta den 31 Marts 1829,

affattet efter Magazinbestyrernes Dpgaver.

Amtene.	Magazinernes Antal.	Magazinernes Kornqvanta.				
		Rug Lønder	Byg Lønder	Blandforn. Lønder	Havre. Lønder	I Alt. Lønder
Agershuus	13	—	1,699	4	8,526	10,229
Smaalehneneſ	9	16	332	—	3,605	3,953
Hedemarkens	15	—	2,650	114	7,682	10,446
Christians	10	—	3,677	—	—	3,677
Budſteruds	21	8	4,099	1,266	11,074	16,447
Sarlsberg og Laurvigs	8	—	109	—	2,298	2,407
Bradsbergs	24	12	3,172	194	2,698	6,076
Nedenæs og Raabygdelaugets	7	—	250	512	10	772
Lister og Mandals	1	—	—	200	—	200
Stavanger	3	—	13	—	210	223
Søndre Bergenhuus	8	1	94	84	397	576
Nordre Bergenhuus	5	—	301	—	41	342
Romsdals	45	7	2,048	989	8,602	11,646
Søndre Trondhjems	6	—	1,596	—	1,016	2,612
Nordre Trondhjems	6	—	441	—	2,058	2,499
Nordlands	15	4	580	3	3	590
Finmarkens	10	—	560	—	—	560
Tilsammen	206	48	21,621	3,366	48,220	73,255

over Ægtesiede, Fødte og Døde m. m. i Kongeriget Norge i Kirkeåret fra 1ste Søndag i Advent 1825 til samme Dag 1826,
 affattet efter de fra Sognepræsterne afgivne Fortegnelser.

Stifterne.	Ægtesiedes Par.	Fødte.								Dødsfødte.			D ø d e.																								Overskud af Fødte.				
		Ægte.		uægte.		I Alt.		Tilsammen.	M.	K.	Tilsammen.	Under 5 Aar.		Smellem 5 og 10.		10 og 20.		20 og 30.		30 og 40.		40 og 50.		50 og 60.		60 og 70.		70 og 80.		80 og 90.		90 og 100.		Over 100 A.		I Alt.		Tilsammen.	Overskud af Fødte.		
		M.	K.	M.	K.	M.	K.					M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		M.	K.	M.
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Agershuus . . .	3766	8027	7719	677	616	8704	8335	17039	258	215	473	1659	1312	165	146	156	166	274	255	281	268	279	260	316	279	465	476	459	536	236	372	35	61	2	4	4327	4135	8462	4377	4200	8577
Christiansands . .	1446	3096	3015	79	76	3175	3091	6266	110	72	182	598	476	51	37	68	59	107	102	92	101	84	104	116	125	141	196	170	203	88	132	15	31	3	1	1533	1557	3100	1642	1524	3166
Bergens	1600	2984	2810	142	130	3126	2940	6066	120	103	223	696	551	52	34	50	60	102	94	103	107	101	74	138	121	214	224	221	253	117	157	18	42	—	1	1812	1718	3530	1314	1222	2536
Trondhjems . . .	1376	2263	1997	298	324	2561	2321	4882	92	86	178	470	388	36	38	62	42	100	70	95	97	109	81	112	112	159	159	153	203	81	121	11	21	—	4	1388	1336	2724	1173	985	2158
Nordlandene og Finmarken . . .	617	1298	1177	134	144	1432	1321	2753	49	32	81	352	315	18	25	61	37	121	69	82	80	61	60	52	69	56	88	66	86	23	45	4	21	—	2	896	897	1793	536	424	960
Tilsammen	8805	17668	16718	1330	1290	18998	18008	37006	629	508	1137	3775	3042	322	280	397	364	704	590	653	653	634	579	734	706	1035	1143	1069	1281	545	827	83	176	5	12	9956	9653	19609	9042	8355	17397

450 Par Tvillinger og 6 Kuld Tvillinger fødtes. Af Misføfse er opgivet en dødsfød Pige med 2 Hoveder.

Af de Døde over 100 Aar opnaaede en Qvindesperson af Kals Præstegjeld i Agershuus Stift en Alder af 110 Aar; de øvrige vare fra noget over 100 indtil 108 Aar.

Dødeligheden synes at have været størst i April Maaned, og dernæst i Maanederne Marts og Mai.

738 Personer omkom ved uhykkelige Hændelser. Deraf druknede paa forskjellige Maader 564, hvoriblandt henved 50 Børn; 52 sloges tilføde, mestendeels ved at falde ned fra Klipper og andre høie Steder; 16 frøs ihjel; 15 dræbtes af nedfaldende Stene og Klippestykker, samt af andre nedfaldende Ting; 8 deels indebrændtes, deels paa anden Maade forbrændtes; 7 overkjørtes; 5 dræbtes ved uforfigtig Dmgang med Skydegeværer, 3 ved lige Dmgang med Knive og Væver; 1 kvaltes af Kuldamp; 3 dræbtes ved Minering; 2 ihjelsloges af Heste; 1 stangedes ihjel af Dvæg; 4 dræbtes af Lynild; 2 knustes i Mølleværker; 22 fandtes døde i Baa-
 de, paa Brag, Gade, Mark, og Veie; 1 Barn kvaltes i et af Grene flettet Hegn, 1 døde af et tilflyneladende ubetydeligt Saar som en Hane havde hakket det i Hovedet; 7 Børn døde af at falde i kogende Vand, og 15 lagdes ihjel af Føvealdrene; 7 Personer omkom paa uangivne Maader, og 2 Liig fandtes opbreve af Havet.

90 Personer toge sig selv af Dage. Deraf hængte sig 42, hvoriblandt een 13 og een 9 Aars gammel Dreng, af hvilke den første formenes bevæget dertil ved haard Medhandling fra hans Huusbonds Side, den sidste derimod ved en fra den spæde Barndom yttret Lyst til at forsøge Alt, hvorom han hørte tale; 13 druknede sig; 5 overflare Struben; 4 flød sig; 2 stak sig ihjel; 1 kvalte sig og 23 ombragte sig paa uopgivne Maader.

Af Myrbede gaves 5, hvoriblandt 1 Barn.

Det anmærkes, at de Dødsfødte ikke ere talte med blandt de øvrige Fødte og Døde.

over Egtebiede, Fødte og Døde m. m. i Kongeriget Norge i Kirkeåret fra 1ste Søndag i Advent 1826 til samme Dag 1827, affattet efter de fra Sognepræsterne afgivne Fortegnelser.

Stifterne.	Egtebiede Par.	Fødte.							Dødfødte.			Døde.																				Overskud af Fødte.									
		Egte.		Uegte.		S. Alt.		Silsfam-men.	M.	D.	Silsfam-men.	Under 5 Aar.		Smellem 5 og 10.		10 og 20.		20 og 30.		30 og 40.		40 og 50.		50 og 60.		60 og 70.		70 og 80.		80 og 90.		90 og 100.		Over 100 A.		S. Alt.		Silsfam-men.	Overskud af Fødte.		
		Md.	Dd.	Md.	Dd.	Md.	Dd.					M.	D.	M.	D.	M.	D.	M.	D.	M.	D.	M.	D.	M.	D.	M.	D.	M.	D.	M.	D.	M.	D.	M.	D.	M.	D.		M.	D.	M.
Agershuus . . .	3271	7298	6883	607	595	7905	7478	15383	279	204	483	1587	1296	237	204	160	160	199	244	237	249	251	245	299	257	501	477	451	513	196	331	34	69	1	2	4153	4017	8170	3752	3461	7213
Christianfands . .	1256	2892	2738	91	79	2983	2817	5800	102	106	208	565	558	55	30	54	58	88	84	87	96	90	92	121	106	137	158	157	204	84	129	17	27	—	3	1455	1545	3000	1528	1272	2800
Bergens	1504	2726	2732	135	133	2861	2865	5725	119	103	222	646	519	42	40	79	52	129	105	117	105	108	91	146	114	200	220	235	290	115	177	23	35	—	3	1840	1751	3591	1021	1114	2135
Trondhjems . . .	1322	2229	2024	304	314	2533	2338	4871	108	73	181	411	337	39	37	59	68	109	89	97	96	65	82	128	97	159	159	177	215	107	132	20	29	1	2	1372	1343	2715	1161	995	2156
Nordlandene og Finmarken . . .	734	1263	1220	130	145	1393	1365	2758	41	32	73	381	403	32	29	49	40	86	84	72	60	61	51	62	73	61	77	83	95	35	51	13	15	1	1	936	979	1915	457	386	843
Tilsammen	8087	16408	15597	1267	1266	17675	16863	34538	649	518	1167	3590	3113	405	340	401	378	611	576	610	606	575	561	756	647	1058	1091	1103	1317	537	820	107	175	3	11	9756	9635	19391	7919	7228	15147

542 Egteskaber sluttedes imellem Ungkarle og Enker*). 502 Par Tvillinger og 5 Kulb Tvillinger fødtes, Af Misfoster er kun 1 opgivet.

Af de Døde over 100 Aar opnaaede en Kvindeperson af Hougs Præstegjeld i Bergens Stift en Alder af 105 Aar; de øvrige vare fra noget over 100 indtil 104 Aar.

En i Sølsters Præstegjeld i Bergens Stift hendød Kone efterlod sig en Afkom ilive af 77 Personer, nemlig 5 Børn, 24 Børnebørn og 48 Børnebørnsbørn.

Dødeligheden synes at have været størst i Marts Maaned, og dernæst i Maanederne Januar og Mai.

760 Personer omkom ved uheldige Hændelser. Deraf druknede paa forskjellige Maader 559, hvoriblandt henved 50 Børn; 59 floges tilbøde, mestendeels ved Fald fra høiere Steder; 28 frøs ihjel; 19 dræbtes deels af Sneeskred, deels af nedfaldende Stene, Klippestykker og deslige; 10 ihjelsloges af andre nedfaldende Ting; 11 deels indebrændtes, deels paa anden Maade forbrændtes; 3 overfjertes; 1 dræbtes af en Kanon som sprang; 3 omkom ved uforsigtig Omgang med Knive og Dorer, 1 ved Minerings; 3 dræbtes af Heste, 1 af Sværg; 4 knustes i Mølvarker; 4 døde af Gift og giftige Urter, 1 af Hunger; 25 fandtes døde i Baade, paa Mark, Wei, i Sæterboliger og paa Isen; 1 Barn kvaltes i en Snor, 1 døde af at falde paa en Kniv, 2 Børn af at have faaet Been i Svælget, 6 af at falde i heft Vand, Drank og deslige, og 11 lagdes ihjel af Forældrene; 4 Personer omkom paa uangivne Maader, og 3 ukjendelige Liig opdrevs af Havet.

102 Personer toge sig selv af Dage. Deraf hængte sig 47, hvoriblandt et Par Egtefolk, 26 og 28 Aar gamle, af hvilke Konen hængte sig Dagen efter at Manden havde gjort det samme; 17 druknede sig; 6 overkare Struben; 2 flød sig; 1 stak sig ihjel; 1 kvalte sig; 1 fultede sig ihjel, og 27 ombragte sig paa uopgivne Maader.

Af Myrdede gaves 7, hvoriblandt 4 Børn.

Det anmærkes, at de Dødfødte ikke ere talte med blandt de øvrige Fødte og Døde.

*) Oplysning i denne Henseende har ikke været forlangt for det foregaaende Aar.

over Egteviiede, Fødte og Døde m. m. i Kongeriget Norge i Kirkeåret fra 1ste Søndag i Advent 1827 til samme Dag 1828, affattet efter de fra Sognepræsterne afgivne Fortegnelser.

Stifterne.	Egte- tevie- de Pår.	Fødte.								Dødsfødte.		Døde.																												Overskud af Fødte.		
		Egte.		Uegte.		S. Alf.		Sils- sam- men.	Mf.	Df.	Sils- sam- men.	Under 5 Aar.		Smellem 5 og 10.		10 og 20.		20 og 30.		30 og 40.		40 og 50.		50 og 60.		60 og 70.		70 og 80.		80 og 90.		90 og 100.		Over 100 A.		S. Alf.		Sils- sam- men.	Overskud af Fødte.			
		Mdf.	Dof.	Mdf.	Dof.	Mdf.	Dof.					Mf.	Df.	Mf.	Df.	Mf.	Df.	Mf.	Df.	Mf.	Df.	Mf.	Df.	Mf.	Df.	Mf.	Df.	Mf.	Df.	Mf.	Df.	Mf.	Df.	Mf.	Df.	Mf.	Df.		Mf.	Df.	Mf.	Df.
Ngershuus . . .	3370	7437	7056	595	577	8032	7633	15665	280	199	479	1947	1808	221	204	160	160	248	199	248	294	250	254	356	292	453	508	466	609	252	363	38	60	—	3	4629	4754	9383	3403	2879	6282	
Christiansands . .	1275	2791	2730	82	68	2873	2798	5671	106	87	193	695	641	53	59	62	52	104	78	93	90	87	93	123	113	149	143	144	235	92	163	14	18	—	2	1656	1687	3343	1247	1111	2328	
Bergens	1512	2745	2714	134	127	2879	2841	5720	115	110	225	697	566	58	53	85	46	119	98	109	87	110	101	151	112	189	201	201	261	126	141	33	44	1	2	4879	4712	3591	1000	1129	2129	
Trondhjems . . .	1379	2225	2106	291	293	2516	2399	4915	89	66	155	482	365	49	39	66	70	109	97	116	113	93	90	131	113	169	176	186	207	100	131	22	32	2	3	4525	4436	2961	991	963	4954	
Nordlandene og Finmarken . . .	822	1314	1230	135	117	1449	1347	2796	45	31	76	360	303	39	30	49	45	75	75	79	66	75	68	82	69	77	93	87	116	53	57	11	25	2	3	989	950	4939	460	397	857	
Silsammen	8358	16512	15836	1237	1182	17749	17018	34767	635	493	1128	4181	3683	420	385	422	373	655	547	645	650	615	606	843	699	1037	1121	1114	1428	623	855	118	179	5	13	10678	10539	21217	7071	6479	13550	

543 Egtefæder sluttedes imellem Ungkarle og Enker. 460 Pår Tvillinger og 6 Kulb Tvillinger fødtes. Af de Døde over 100 Aar opnaaede en Mandsperson af Soldens Præstegjeld i Nordlandene en Alder af 109 Aar; de øvrige vare fra noget over 100 indtil 105 Aar.

Dødeligheden synes at have været størst og omtrent lige i Maanederne Marts, April og Mai.

678 Personer døde ved uheldige Hændelser. Deraf druknede paa forskellige Maader 510, hvoriblandt omtrent 30 Børn; 43 floges tilbøde, mestendeels ved at falde ned fra Klipper og andre høie Steder, og deriblandt en 99 aarig Mand, der faldt ned af et Birke træ han var klavret op i; 20 frøs ihjel; 13 dræbtes deels af Sneestred, deels af nedfaldende Stene og Klippestykker, 7 af andre nedfaldende Ting; 10 deels indbrændtes, deels paa anden Maade forbrændtes; 6 overkjortes; 6 omkom ved usorgtig Sngang med Skydegevehrer, 6 ved lige Sngang med Knive og Aar; 4 gvaltes af Kul- og Svovelampe; 1 omkom ved Minering; 1 dræbtes af Lynild, 1 af en Hest; 1 knustes i en Tærskemaskine; 13 fandtes døde i Baade, paa Gade, Mark, Bei og i Skov, 1 paa en Kirkegaard, ei uden Mistanke om at være myrdet; 1 Barn omkom i et Fuglegildre; 2 Børn døde af Fluggift og Skedevand, 6 af at falde i hedt Vand, og 19 lagdes ihjel af Forældrene; 5 Personer omkom paa uangivne Maader, og 2 uheldige Ulg fandtes opdrevne af Havet.

110 Personer toge sig selv af Dage. Deraf hængte sig 44; 19 druknede sig; 4 overskare Struben; 4 stød sig; 2 stak sig ihjel; 1 opskar Mæven*), og 36 ombragte sig paa uopgivne Maader.

Af Myrbede gaves 8, hvoriblandt 5 Børn.

Det anmærkes, at de Dødsfødte ikke ere talte med blandt de øvrige Fødte og Døde.

*) Nemlig en Gaardmandskone af Næringsfjerg.

over Ægteviæde, Fødte og Døde m. m. i Kongeriget Norge i Kirkeåret fra 1ste Søndag i Advent 1828 til samme Dag 1829, affattet efter de fra Sognepræsterne afgivne Fortællinger.

Stifterne.	Ægteviæde de Par.	Fødte.								Dødsfødte.			Døde.																								Overskud af Fødte.				
		Ægte.		Uægte.		I Alt.		Tilfam- men.	M.	K.	Tilfam- men.	Under 5 Aar.		Imellem 5 og 10.		10 og 20.		20 og 30.		30 og 40.		40 og 50.		50 og 60.		60 og 70.		70 og 80.		80 og 90.		90 og 100.		Over 100 A.		I Alt.		Tilfam- men.	Overskud af Fødte.		
		M.	K.	M.	K.	M.	K.					M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		M.	K.	M.
Nærshuus . . .	3626	7999	7598	627	527	8626	8125	16751	292	209	501	2031	1724	226	193	176	158	244	188	234	240	248	256	332	327	475	534	498	573	297	422	35	62	2	2	4798	4679	9477	3828	3446	7274
Christiansands . .	1306	3136	2893	70	59	3206	2952	6158	105	93	198	577	500	68	49	69	63	103	94	96	118	91	118	130	129	167	211	184	248	137	181	20	35	1	—	1643	1746	3389	1563	1206	2769
Bergens	1460	3064	2908	166	130	3230	3038	6268	141	90	231	628	587	45	49	40	49	118	88	82	107	95	92	128	116	197	193	193	290	117	182	19	27	—	—	1662	1780	3442	1568	1258	2826
Trondhjems . . .	1403	2222	2119	323	313	2545	2432	4977	85	68	153	573	565	61	63	61	74	128	115	111	94	112	96	165	130	187	186	194	276	122	126	18	28	1	—	1733	1753	3486	812	679	1491
Nordlandene og Finnmarken . . .	844	1455	1383	140	148	1595	1531	3126	44	37	81	304	269	37	33	40	35	98	58	69	75	53	65	63	65	59	79	64	100	34	46	5	12	—	—	826	837	1663	769	694	1463
Tilsammen	8639	17876	16901	1326	1177	19202	18078	37280	667	497	1164	4113	3645	437	387	386	379	691	543	592	634	599	627	818	767	1085	1203	1133	1487	707	957	97	164	4	2	10662	10795	21457	8540	7283	15823

598 Ægtefæder sluttedes imellem Ungkarle og Enker. 480 Par Tvillinger og 10 Kulb Tvillinger fødtes. Af de Døde over 100 Aar opnaaede en Mandsperson af Frederiksværns Præstegjeld, Nærshuus Stift, en Alder af 105 Aar; de øvrige vare fra noget over 100 indtil 103½ Aar.

Dødeligheden synes at have været størst og omtrent lige i Maanederne Marts og April.

726 Personer omkom ved uhykkelige Hændelser. Deraf druknede paa forskellige Maader 510, hvoriblandt omtrent 20 Børn; 55 sloges tilbøde ved Fald, mestendeels fra Klipper og andre høie Steder; 21 fros ihjel; 8 omkom ved Sneefreed; 3 ihjelsloges af nedfaldende Stene og Klippestykker, 18 af andre nedfaldende Ting; 11 indebrændtes, 12 forbrændtes paa forskellige andre Maader*); 4 overkjortes; 1 dræbtes ved en Kanon som sprang; 4 omkom ved uforstigt Dmgang med Skydegevaer, 7 ved lige Dmgang med Knive og Drev; 2 qvælte af Kuldampe; 1 dræbtes ved Minerung, 1 af Lynild, 1 af en Hest; 2 knustes i Mølleværker; 2 døde af at have faaet Kjød og Fiskebeen i Svælget; 2 fandtes døde i besjænkter Tilstand, og 31 fandtes døde i Baade, paa Gade, Mark, Wei og i Skov; 11 Børn faldt i hedt Vand; 1 Barn qvælte ved at bæres paa Moderens Ryg, 1 dræbtes ved at fjøres i Pulk og 16 Børn lagdes ihjel af Forældrene; 1 frugtfuld Pige døde af Rottetrudt uden dog at være opgivet som Selvmorderiske eller myrdet.

75 Personer toge sig selv af Dage. Deraf hængte sig 35; 9 druknede sig; 3 stød sig; 2 overfjære Struben og 26 ombragte sig paa uangivne Maader.

Af Myrdede gaves 10, hvoriblandt 6 Børn.

Det anmærkes, at de Dødsfødte ikke ere talte med blandt de øvrige Fødte og Døde.

*) En af disse, en gammel Kong, fik Ild i Skæderne derved, at hun stak sin Tobakspibe i Sjörtelommen.

over Egteskaberne og Folketallet m. m. i Norge den 1ste Søndag i Advent 1825,
affattet efter de i Byerne af Magistraten og paa Landet af Sognepræsterne optagne Tællingslister.

Stifterne.	Egteska- bernes Antal.	Folketallet.																						Tilfammen.		
		Under 10 Aar.		Imellem 10 og 20.		Imellem 20 og 30.		Imellem 30 og 40.		Imellem 40 og 50.		Imellem 50 og 60.		Imellem 60 og 70.		Imellem 70 og 80.		Imellem 80 og 90.		Imellem 90 og 100.		100 Aar og derover.			Ialt.	
		Mdt.	Dvt.	Mdt.	Dvt.	Mdt.	Dvt.	Mdt.	Dvt.	Mdt.	Dvt.	Mdt.	Dvt.	Mdt.	Dvt.	Mdt.	Dvt.	Mdt.	Dvt.	Mdt.	Dvt.	Mdt.	Dvt.		Mdt.	Dvt.
Nagershuus	78651	61761	60566	36120	36466	35190	38730	31557	31900	21148	22599	15265	16952	12106	14725	5630	7196	1367	1950	115	220	3	2	220262	231306	451568
Christiansands	28948	21823	21464	15760	15487	13125	14603	10641	11298	7775	8893	5951	6781	4347	5247	2197	2835	575	786	35	61	2	4	82231	87459	169690
Bergens	32495	22491	22014	15634	15242	14607	15705	12127	12732	8516	9658	7270	8253	5079	6318	2776	3429	657	878	57	109	5	2	89219	94340	183559
Trondhjems	27928	19294	18923	13469	13290	13528	14521	10953	11337	7915	8744	6411	7124	4485	5548	2309	3006	561	763	50	98	5	3	78980	83357	162337
Nordlandene og Finmarken	13238	10859	10656	6665	6620	7254	8219	5799	6178	3881	4556	2962	3606	1843	2497	830	1170	215	254	29	57	4	10	40341	43823	84164
Tilfammen	181260	136228	133623	87648	87105	83704	91778	71077	73445	49235	54450	37859	42716	27860	34335	13742	17636	3375	4631	286	545	19	21	511033	540285	1051318

Af Huusholdninger gaves 210,390, deraf 92,887 i Nagershuus Stift, 34,359 i Christiansands, 35,192 i Bergens, 33,092 i Trondhjems, og 14,860 i Nordlandene og Finmarken;
 = Jordbrugere 139,091, deraf 59,464 Selveiere, 30,921 Leilendinge og Forpagtere, samt 48,706 Huusmænd;
 = Embedsmænd 1,907, deraf 390 geistlige, 709 civile og 803 militaire;
 = Pensionister 2,463;
 = Handlende 3,076, deraf 1609 Grosserere og Kjøbmænd, 1001 Høkere, Marktentere, Værtshuusholdere og deslige, samt 466 Landhandlere og deslige;
 = Bærkere, Fabrikantere og Haandværkere, med og uden Borgerkab 16,234, deraf 4,923 i Byerne og Ladestederne;
 = Søemænd 21,757, deraf 1,740 Skibs- og Baadsførere, samt 20,017 andre Søfarende og Fiskere;
 = Daglønnere og jordløse Huusmænd 47,427, deraf 7,835 Daglønnere i Byerne og Ladestederne;
 = Tjenestefolk af begge Køn 136,449, deraf 13,518 i Byerne og Ladestederne;
 = Fattige 24,468, deraf 3,497 i Byerne og Ladestederne.

Anmærkning. Som Embedsmænd ere blot de anførte, der umiddelbar af Kongen vare bestilte som saadanne. De af Kongen bestilte Lærere, saavel ved de lærde Skoler, som ved Militair-Skolerne, ere, naar de ikke havde nogen militair Charge, anførte blandt de geistlige Embedsmænd. Characteriserede Personer ere anførte under deres Næringsfylke som Jordbrugere, Kjøbmænd, Fabricantere eller deslige. Som Handelsmænd paa Landet ere blot de anførte, der havde Kongelig eller Dørigheidens Bevilling paa at drive saadan Handel. Enker, der fortsatte deres afdøde Mænds Næringsveie, ere talte med under de respective Næringsdrivende. Personer, som hørte til flere af de oven specificerede Classer, ere medtalte i enhver af disse, f. Ex. baade som Jordbruger og som Embedsmænd; som Pensionist og som Fabricant eller deslige. Til Fattige ere blot de henregne, der nøde Understøttelse af Communerne.

